

Diagnoza potrzeb potencjalnych mieszkańców miasta Mińsk Mazowiecki

---

WARSZAWA | GRUDZIEŃ 2019

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
1.1. Metodologia badań.....	3
2. Charakterystyka miasta Mińsk Mazowiecki	5
1.1. Ogólne informacje.....	5
1.2. Sytuacja demograficzna	6
2.1. Gospodarka i rynek pracy	7
2.2. Gospodarka mieszkaniowa.....	10
2.3. Środowisko przyrodnicze.....	11
2.4. Dostępność usług kulturalno-rozrywkowych i infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.....	15
2.5. Edukacja.....	18
2.6. Ochrona zdrowia.....	20
2.7. Bezpieczeństwo	21
2.8. Aktywność społeczna mieszkańców	24
3. Wyniki badań CATI	25
3.1. Ocena aktualnego miejsca zamieszkania	25
3.2. Kluczowe czynniki wpływające na jakość Życia potencjalnych mieszkańców	26
3.3. Mińsk Mazowiecki jako Potencjalne miejsce Zamieszkania	35
4. Najważniejsze wnioski wywiadów indywidualnych z potencjalnymi mieszkańcami miasta Mińsk Mazowiecki	41
4.1. Ocena aktualnego miejsca zamieszkania ze wskazaniem potencjalnych czynników, które mogą skłonić do zmiany miejsca zamieszkania	41
4.2. Postrzeganie Mińska Mazowieckiego jako potencjalnego miejsca zamieszkania	43
4.3. Omówienie warunków i cech potencjalnego miejsca zamieszkania (budynku, mieszkania).....	44
4.4. Wskazanie istotności uwarunkowań społecznych, aktywizacyjnych i integracji społecznej oraz ukazanie wpływu wskazanych czynników na jakość życia	48
5. Wnioski z badań z potencjalnymi mieszkańcami miasta Mińsk Mazowiecki	50
6. Spis wykresów	52
7. Spis tabel.....	53
8. Załącznik nr 1.....	55

1. WSTĘP

Projekt „Mińsk Mazowiecki – miasto inteligentnych dzielnic” jest kompleksowym działaniem służącym wyznaczeniu nowego standardu w przekształcaniu przestrzeni miejskich, charakterystycznych dla polskich średnich i małych miast, w ośrodku o stabilnych strukturach lokalnych gwarantujących wysoką jakość życia ich mieszkańców. Realizacja projektu będzie prowadziła do powstania kompleksowej dokumentacji zawierającej inteligentne rozwiązania każdej z „dzielnic” Mińska Mazowieckiego. W celu stworzenia miasta Mińsk Mazowiecki przyjaznego mieszkańcom przeprowadzono badania i opracowano diagnozę potrzeb potencjalnych mieszkańców miasta.

Niniejsza diagnoza będzie miała charakter poznawczy, czyli w sposób opisowy scharakteryzowany zostanie fragment rzeczywistości – w tym przypadku potrzeby potencjalnych mieszkańców miasta Mińsk Mazowiecki. Będzie to stanowić podstawę budowania wiedzy o tym, jakie są potrzeby i oczekiwania nowych oraz przyszłych mieszkańców miasta. Ich relacje pozwolą wyznaczyć kierunki w zakresie polityki mieszkaniowej, tworzenia przestrzeni wspólnych i działań służących integracji mieszkańców autochtonicznych i napływowych

2. METODOLOGIA BADAŃ

W badaniu wykorzystano techniki i narzędzia służące zarówno badaniu ilościowemu, jak i jakościowemu.

. Do rozpoznania wspomnianych potrzeb potencjalnych mieszkańców miasta zastosowano trzy narzędzia badawcze:

- analizę danych zastanych (*desk research*),
- badania ilościowe (wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) z potencjalnymi mieszkańcami miasta),
- badania jakościowe: indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z potencjalnymi mieszkańcami miasta Mińsk Mazowiecki.

1.1. ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Analiza danych zastanych (*desk research*), to metoda badań społecznych, która zakłada szczegółową analizę istniejących już i dostępnych danych. W jej wyniku następuje scalanie, przetworzenie i analiza danych rozproszonych dotychczas wśród rozmaitych źródeł.

Celem przeprowadzenia analizy desk resarch była charakterystyka miasta Mińsk Mazowiecki

1.2. BADANIE ILOŚCIOWE

Badanie CATI to technika służąca do realizacji badań ankietowych. Pozwala w krótkim czasie dotrzeć do dużej liczby respondentów i uzyskać od nich niezbędne informacje. Jej główną przewagą nad osobistym wywiadem kwestionariuszowym jest znacznie ułatwiony kontakt z respondentem.

Na potrzeby badania przyjęto, iż potencjalnym mieszkańcem miasta Mińsk Mazowiecki może być każda pełnoletnia osoba.

Liczebność próby: 384.

Sposób doboru próby: Losowy – kontaktowano się z losowo wybranymi numerami telefonów.

Struktura próby: W badaniu wzięło udział:

- 128 osób zamieszkujących gminy powiatu mińskiego;
- 128 osób zamieszkujących inne powiaty województwa mazowieckiego;
- 128 osób zamieszkujących w innych województwa.

Badanie zostało zrealizowane w terminie 19 listopada – 3 grudnia 2019 r.

1.3. BADANIE JAKOŚCIOWE

Metoda IDI polega na przeprowadzeniu z daną osobą ustrukturyzowanej rozmowy, która ma na celu uzyskanie konkretnych informacji w sposób planowy i metodyczny według określonego schematu, zwanego scenariuszem wywiadu. Charakter rozmowy i duża swoboda w komunikacji ułatwiają pogłębianie poruszanych zagadnień i wyjaśnianie zdiagnozowanych zjawisk. Przeprowadzenie indywidualnych wywiadów pogłębionych z potencjalnymi mieszkańcami umożliwiło poznanie szczegółowych biografii badanych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i historii mieszkaniowej oraz poszerzyło zakres zidentyfikowanych czynników, wpływających na wybór miejsca zamieszkania.

Liczba wywiadów: 30.

Sposób doboru próby: przy dobieraniu respondentów zadbano o jak największe ich zróżnicowanie (m.in. ze względu na wykształcenie, sytuację zawodową, stan cywilny, sytuację majątkową) – większe zróżnicowanie respondentów umożliwiło przeprowadzenie lepszego wnioskowania dla populacji na podstawie wyników badania.

Struktura próby: W badaniu wzięło udział:

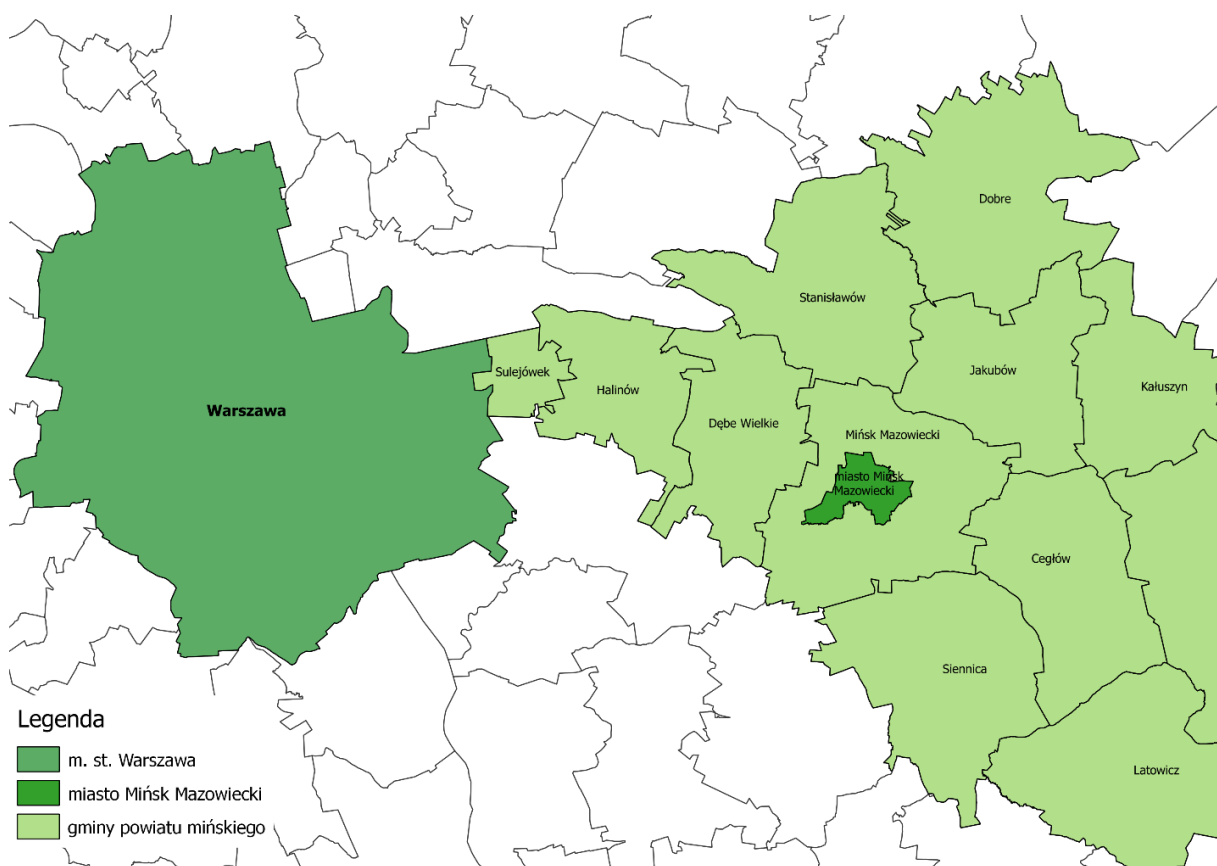
- 10 osób zamieszkujących gminy powiatu mińskiego (niemieszkające w Mińsku Mazowieckim);
- 10 osób zamieszkujących inne powiaty województwa mazowieckiego;
- 10 osób zamieszkujących w innych województwa.

Badanie zostało zrealizowane w terminie 25 listopada – 13 grudnia 2019 r.

3. CHARAKTERYSTYKA MIASTA MIŃSK MAZOWIECKI

1.4. OGÓLNE INFORMACJE

Miasto Mińsk Mazowiecki zlokalizowane jest na wschód od Warszawy, od której oddzielają ją gmina miejska Sulejówek, gmina miejsko-wiejska Halinów i gmina wiejska Dębe Wielkie (Rysunek 1).

Rysunek 1. Położenie miasta Mińsk Mazowiecki w odniesieniu do Warszawy

Źródło: opracowanie własne

Odległość od stolicy wynosi około 40 kilometrów. Jest to gmina miejska, która ze względu na rozwinięte zaplecze gospodarcze (handlowe i usługowe) stanowi swego rodzaju lokalne centrum społeczno-ekonomiczne.

Stały napływ mieszkańców do miasta skutkuje także zmianami w przestrzeni i zagospodarowaniu przestrzennym. W Mińsku Mazowieckim obserwuje się w ostatnich latach silne zainteresowanie deweloperów terenami inwestycyjnymi. Duże zainteresowanie Mińskiem Mazowieckim w tym aspekcie jest pochodną z jednej strony dobrego połączenia komunikacyjnego z Warszawą oraz niższych – w porównaniu ze stolicą – cen, zarówno w odniesieniu do kosztów życia, jak i zakupu nieruchomości. Wszystkie te aspekty w wyraźny sposób wpływają na jakość życia dotychczasowych i potencjalnych mieszkańców miasta.

1.5. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

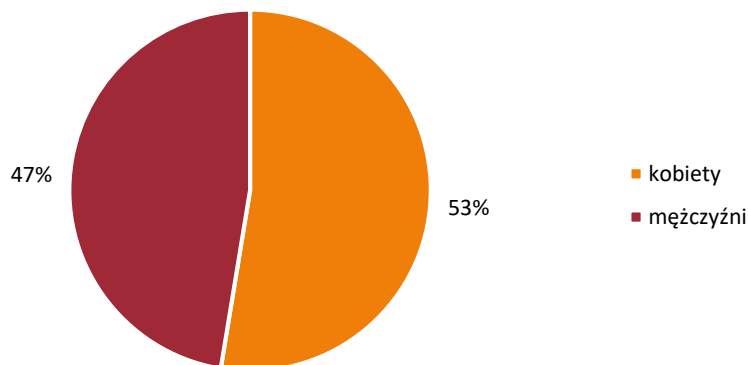
Liczba mieszkańców Mińska Mazowieckiego w 2018 roku wynosiła 40 799 osób. W okresie 2014–2018 populacja miasta zwiększyła się. Dynamika wzrostu liczebności mieszkańców była wyższa niż w analogicznym okresie w województwie mazowieckim i w całej Polsce, ale nieco niższa niż w powiecie mińskim i ponad dwukrotnie niższa niż w gminie wiejskiej Mińsk Mazowiecki (Tabela 1).

Tabela 1. Liczba ludności w Mińsku Mazowieckim i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	Dynamika (2014=100)
Polska	38 478 602	38 437 239	38 432 992	38 433 558	38 411 148	-0,18
Woj. mazowieckie	5334511	5349114	5365898	5384617	5403412	1,29
Powiat miński	150 889	151 520	152 268	152 945	153 824	1,95
Mińsk Mazowiecki – miasto	40 211	40 334	40 383	40 399	40 799	1,46
Mińsk Mazowiecki – gmina	14 722	14 856	15 114	15 258	15 325	4,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Populacja miasta Mińsk Mazowiecki jest sfeminizowana – w 2018 roku udział kobiet w populacji wynosił 53%, udział mężczyzn był nieco niższy – ich odsetek to 47% (Wykres 1).

Wykres 1. Struktura płci mieszkańców miasta Mińsk Mazowiecki w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, dane za rok 2018 r.

Gęstość zaludnienia w mieście jest znacząco wyższa niż we wskazanych jednostkach referencyjnych. Liczba ludności przypadająca na 1km² w Mińsku Mazowieckim w okresie 2014–2018 zwiększyła się. W 2014 roku wynosiła 3 010 ha, po czterech latach, w 2018 roku, 3 096 ha (Tabela 2).

Tabela 2. Gęstość zaludnienia w Mińsku Mazowieckim w latach 2014-2019 (liczba mieszkańców przypadających na 1 km²)

	2014	2015	2016	2017	2018	Dynamika (2014=100)
Polska	123	123	123	123	123	0,00
Woj. mazowieckie	150	150	151	151	152	1,33
Powiat miński	130	130	131	131	132	1,54
Mińsk Mazowiecki – miasto	3 051	3 060	3 064	3 065	3 096	1,47
Mińsk Mazowiecki – gmina	131	132	135	136	136	3,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.1. GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Istotną kwestią oddziałującą na jakość życia mieszkańców jest sytuacja na lokalnym rynku pracy. Jednym ze wskaźników obrazujących to zagadnienie jest stopa bezrobocia. Miara ta określa udział osób bezrobotnych wśród ludności aktywnej zawodowo, jednak dane statystyczne niezbędne do obliczenia jej są agregowane i dostępne niemal wyłącznie na poziomie powiatów – bowiem organem odpowiedzialnym za dane dotyczące bezrobocia są powiatowe urzędy pracy. Stopę bezrobocia można także określić jako relację liczby osób bezrobotnych do liczby ludności w wieku

produkcyjnym, tj. do liczby osób w granicach wiekowych określających w danym kraju wiek produkcyjny¹. W Mińsku Mazowieckim w latach 2014–2018 sytuacja na rynku pracy była stosunkowo korzystna. Liczba osób bezrobotnych w 2014 roku wynosiła 1 446, w 2018 roku niemal dwa razy mniej – bez pracy pozostawały 772 osoby (Tabela 3).

Tabela 3. Liczba bezrobotnych w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	Liczba bezrobotnych				
	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	1 825 180	1 563 339	1 335 155	1 081 746	968 888
Woj. mazowieckie	249 777	216 527	188 910	154 068	136 545
Powiat miński	4 991	4 119	3 236	2 614	2 554
Mińsk Mazowiecki – miasto	1 446	1 263	1 016	814	772
Mińsk Mazowiecki – gmina	612	479	373	290	287

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W analizowanym okresie zmniejszył się także w mieście Mińsk Mazowiecki stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym. Była to tendencja obserwowana w kraju, województwie mazowieckim i w powiecie mińskim (Tabela 4).

Tabela 4. Stopa bezrobocia w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014- 2018

	Stopa bezrobocia				
	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	47,4	40,7	34,7	28,1	25,2
Woj. mazowieckie	46,8	40,5	35,2	28,6	25,3
Powiat miński	33,1	27,2	21,3	17,1	16,6
Mińsk Mazowiecki – miasto	36,0	31,3	25,2	20,1	18,9
Mińsk Mazowiecki – gmina	41,6	32,2	24,7	19,0	18,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Z sytuacją na rynku pracy wiąże się stan lokalnej gospodarki, który obrazuje m.in. liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. W mieście Mińsk Mazowiecki rośnie liczba podmiotów gospodarczych, choć dynamika wzrostu w latach 2014–2018 pozostawała niższa niż w jednostkach referencyjnych. W analizowanym mieście w 2014 roku liczba podmiotów

¹ Stopa bezrobocia obliczona tym sposobem jest zawsze niższa, ponieważ liczebność ludności w wieku produkcyjnym jest zawsze większa od liczebności ludności aktywnej ekonomicznie.

gospodarczych na 1 000 osób wynosiła 110,3, natomiast wartość wskaźnika w 2018 roku to 111,4 (Tabela 5).

Tabela 5. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w mieście Mińsk Mazowiecki i w jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	Dynamika (2014=100)
Polska	107,1	108,9	110,3	112,1	113,6	6,1
Woj. mazowieckie	139,1	143,2	146,9	150,3	151,1	8,6
Powiat miński	92,0	92,9	93,8	95,0	97,6	6,1
Mińsk Mazowiecki - miasto	110,3	110,5	110,5	111,3	111,4	1,0
Mińsk Mazowiecki - gmina	78,4	80,0	81,1	82,3	87,7	11,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Struktura podmiotów prowadzących działalność w Mińsku Mazowieckim opiera się na podmiotach małych, zatrudniających do 9 osób. Podmioty zatrudniające 10 i więcej pracowników są nieliczne. Na terenie miasta nie funkcjonuje żadne przedsiębiorstwo liczące więcej niż 1 000 pracowników.

Jednym z elementów odzwierciedlających jakość rynku pracy i mających ogromny związek i wpływ na kwestie społeczne, pozostaje także wysokość przeciętnego wynagrodzenia brutto. Nie odzwierciedla to jednak stanu faktycznego. Kwota ta, obliczana przez GUS, jest przyjęta na cele ustalenia pewnych limitów dotyczących przedsiębiorców lub ich pracowników. Ponadto są to dane agregowane na poziomie powiatów, więc nie mogą stanowić prostego przełożenia na sytuację w Mińsku Mazowieckim, jednak mogą przynieść pewne (dość ogólne) rozeznanie. Okazuje się, że w powiecie mińskim w ostatnich latach średnie wynagrodzenie brutto wzrosło, choć mimo to pozostaje ono na niższym poziomie niż analogiczna wartość odnotowywana w województwie mazowieckim i w Polsce (Tabela 6).

Tabela 6. Średnie wynagrodzenie brutto w przedsiębiorstwach w latach 2014–2018 [zł]

	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	4003,99	4150,86	4290,52	4527,89	4834,76
Woj. mazowieckie	4927,34	5098,55	5240,86	5523,65	5888,9
Powiat miński	3400,41	3533,17	3600,49	3858,75	4084,49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.2. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Zwiększająca się liczba ludności generuje zmiany w lokalnej gospodarce mieszkaniowej. W 2014 roku liczba mieszkań oddanych do użytku wynosiła 420, w 2018 roku – 368. Jednak należy zaznaczyć, że wartość wskaźnika fluktuuje i nie wzrastała równomiernie w analizowanym okresie (Tabela 7).

Tabela 7. Liczba mieszkań oddanych do użytku w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	Liczba mieszkań oddanych do użytku					
	2014	2015	2016	2017	2018	suma za 2014-2018
Polska	143 166	147 711	163 325	178 342	185 063	817 607
Woj. mazowieckie	30 670	29 227	36 049	37 274	41 078	174 298
Powiat miński	850	744	640	726	985	3 945
Mińsk Mazowiecki – miasto	420	287	185	191	368	1 451
Mińsk Mazowiecki – gmina	87	89	79	74	125	454

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na 1 000 osób w 2014 roku przypadało 10 mieszkań oddanych do użytku, w 2018 roku – 9 mieszkań. Odsetki te pozostawały znacząco wyższe niż analogiczne wartości w kraju, województwie i w powiecie (Tabela 8).

Tabela 8. Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 ludności w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1 000 osób					
	2014	2015	2016	2017	2018	suma za 2014-2018
Polska	3,72	3,84	4,25	4,64	4,82	21,27
Woj. mazowieckie	5,75	5,46	6,72	6,92	7,60	32,45
Powiat miński	5,63	4,91	4,20	4,75	6,40	25,89
Mińsk Mazowiecki – miasto	10,44	7,12	4,58	4,73	9,02	35,89
Mińsk Mazowiecki – gmina	5,91	5,99	5,23	4,85	8,16	30,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, dane za rok 2018 r.

Dane dotyczące cen zakupu i wynajmu są zwykle uśrednione i stosunkowo trudno dostępne. Na potrzeby niniejszego raportu pozyskano dane dotyczące przeciętnej wartości cen za metr kwadratowy sprzedawanego lokalu mieszkalnego. Dane te agregowane są jedynie na poziomie

powiatu. Na tle przeciętnych wartości w kraju i w województwie mazowieckim powiat miński wypada przeciętnie – w 2018 roku wartość omawianego wskaźnika nieco przewyższa wartość obserwowaną dla Polski, ale pozostaje znacznie poniżej wartości dla województwa. W okresie 2014–2018 przeciętna cena za 1 m² lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych w powiecie mińskim wzrosła, co może świadczyć o rosnącej popularności tej lokalizacji wśród nowych mieszkańców (Tabela 9).

Tabela 9. Mediana cen za 1 m² lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych w latach 2015–2018²

	2015	2016	2017	2018
Polska	4208	4286	4333	4519
Woj. mazowieckie	6584	6651	6901	7007
Powiat miński	3989	3826	4357	4588

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Na jakość życia w mieście wpływa dostępność terenów rekreacyjnych, często umożliwiających wypoczynek na świeżym powietrzu. Był to istotny atrybut otoczenia miejsca zamieszkania wymieniany przez potencjalnych mieszkańców miasta – co zostanie omówione w kolejnych częściach raportu. Analiza danych zastanych obrazujących dostępność terenów wypoczynkowych i jednocześnie mówiąca o jakości środowiska została oparta – po pierwsze – o dane obrazujące udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem. W okresie 2014–2018 wartość wskaźnika w kraju, województwie i powiecie pozostawała na stałym poziomie, a w gminie Mińsk Mazowiecki uległa zmniejszeniu, mimo tego, że udział terenów o takim charakterze w powierzchni ogółem był niewielki. Należy odnotować znaczne zwiększenie wartości omawianego wskaźnika w mieście – w okresie 2014–2018 wrosła aż o 42% (Tabela 10).

Tabela 10. Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018 [%]

	2014	2015	2016	2017	2018

² Brak dostępnych danych dla 2014 roku.

Polska	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Woj. mazowieckie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Powiat miński	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Mińsk Mazowiecki - miasto	2,6	2,6	2,8	2,8	3,7
Mińsk Mazowiecki - gmina	0,1	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W Mińsku Mazowieckim największy udział powierzchni zielonych mają parki spacerowo-wypoczynkowe oraz zieleń uliczna i osiedlowa, co oczywiście nieco mniejszy udział mają zieleńce i lasy gminne. Główny Urząd Statystyczny agreguje także powierzchnię cmentarzy – których powierzchnia w mieście zwiększyła się w latach 2014–2018 o 0,67 ha (Tabela 11).

Tabela 11. Powierzchnia terenów zielonych w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014 i 2018 [ha]

	Parki spacerowo - wypoczynkowe		Zieleń uliczna i osiedlowa		Zieleńce		Cmentarze		Lasy gminne	
	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018
Polska	23038,6	23989,6	38 700,3	41753,2	10284,6	11351,7	14545,8	16137	84226,3	84376,1
Woj. mazowieckie	2042,43	2162,99	5631,0	6416,7	793,73	850,99	2015,64	2478,88	2341,95	2339,5
Powiat miński	25,2	51,54	39,43	49,71	13,05	13,45	16,3	16,97	38,58	39,98
Mińsk Mazowiecki - miasto	20,4	20,4	13,99	28,57	3,8	4,2	3,8	4,47	3	3
Mińsk Mazowiecki - gmina	0	0	5,84	0,0	0	0	0	0	5,52	5,52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Kolejnym elementem środowiskowym wpływającym na jakość życia mieszkańców jest wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza. W statystyce masowej dostępne są dane o emisji gazowej i pyłowej zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych. Do 2018 roku dane te dostępne były tylko do poziomu powiatów, obecnie agregowane są także na poziomie gmin. Analiza danych tylko za rok 2018 pokazuje, że miasto ma znaczny udział w gazowych zanieczyszczeniach powietrza (Tabela 12). Należy jednak nadmienić, że dominującymi źródłami emisji przemysłowych zanieczyszczeń gazowych były jednostki prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę oraz funkcjonujące w mieście zakłady przetwórstwa przemysłowego.

Tabela 12. Emisja gazowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r] w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	209067314	211566324	210849432	213920683	213214234
Woj. mazowieckie	28435517	28567972	28771297	29125781	31629741
Powiat miński	76676	77282	84156	84744	86636
Mińsk Mazowiecki – miasto	bd.	bd.	bd.	bd.	46707
Mińsk Mazowiecki – gmina	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Sytuacja podobnie wygląda w zakresie emisji pyłowych zanieczyszczeń, gdzie udział miasta Mińsk Mazowiecki sięga ponad połowy wartości dla powiatu, choć ich udział w porównaniu do zanieczyszczeń gazowych pozostaje zdecydowanie niższy (Tabela 13).

Tabela 13. Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r] w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	47392	44264	38598	35564	31827
Woj. mazowieckie	4532	3890	2794	2747	2582
Powiat miński	63	78	57	23	20

	2014	2015	2016	2017	2018
Mińsk Mazowiecki – miasto	bd.	bd.	bd.	bd.	11
Mińsk Mazowiecki – gmina	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG KULTURALNO-ROZRYWKOWYCH I INFRASTRUKTURY SPORTOWO-REKREACYJNEJ

Jednym z podstawowych elementów świadczących o jakości lokalnej oferty kulturalnej i rozrywkowej jest liczba bibliotek, kin, muzeów, teatrów, ośrodków kultury i innych instytucji realizujących świadczenia w tym zakresie. W Mieście Mińsk Mazowiecki w latach 2014–2018 funkcjonowały trzy biblioteki, dwa muzea i jeden dom kultury. W analizowanym okresie na 10 000 mieszkańców przypadała mniej niż 1 biblioteka (0,74 w 2018 roku), mniej niż 1 muzeum (0,49 w 2018 roku) i mniej niż 1 dom kultury (0,25 w 2018 roku). Były to wartości odbiegające od analogicznych obserwowanych w większości jednostek referencyjnych, jedynie w zakresie osób przypadających na jedno muzeum – Mińsk Mazowiecki plasuje się lepiej niż kraj, województwo i powiat.

Tabela 14. Liczba placówek kulturalnych ogółem i w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	Biblioteki		Biblioteki na 10 tys. mieszkańców		Kina		Kina na 10 tys. mieszkańców		Teatry		Teatry na 10 tys. mieszkańców		Muzea		Muzea na 10 tys. mieszkańców		Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice		DK na 10 tys. mieszkańców	
	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018	2014	2018
Polska	8094	7925	2,10	2,06	463	497	0,12	0,13	171	189	0,04	0,05	844	945	0,22	0,25	4019	4237	1,04	1,10
Woj. mazowieckie	964	953	1,81	1,76	62	81	0,12	0,15	33	35	0,06	0,06	120	136	0,22	0,25	280	307	0,52	0,57
Powiat miński	23	23	1,52	1,50	0	2	0,00	0,13	0	0	0,00	0,00	6	5	0,40	0,33	7	7	0,46	0,46
Mińsk Mazowiecki – miasto	3	3	0,75	0,74	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	2	2	0,50	0,49	1	1	0,25	0,25
Mińsk Mazowiecki – gmina	1	1	0,68	0,65	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Innym z elementów charakteryzujących lokalną ofertę kulturalną jest liczba masowych wydarzeń kulturalnych³. Główny Urząd Statystyczny podaje, że w Mińsku Mazowieckim w 2014 roku odbyły się dwie imprezy artystyczno-rozrywkowe, w 2018 roku – jedna. GUS nie odnotowuje imprez sportowych i tych o charakterze interdyscyplinarnym.

Tabela 15. Liczba masowych wydarzeń kulturalnych w mieście Mińsk Mazowiecki w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
artystyczno-rozrywkowe	2	1	2	1	1
interdyscyplinarne	0	0	0	0	0
sportowe	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Kolejnym wskaźnikiem, którego wartość zwiększa się w Mieście, jest długość dróg rowerowych. W 2014 roku liczyły one jedynie 2,6 km, w 2018 roku – 4,7 km. Na 10 000 mieszkańców w 2014 roku przypadało nieco ponad pół kilometra dróg rowerowych (0,65 km), w 2018 – 1,15 km. Mimo tego, że długość dróg w Mińsku Mazowieckim sukcesywnie ulega zwiększeniu, to nadal negatywnie odbiega od wartości obserwowanych w jednostkach referencyjnych (Tabela 16).

Tabela 16. Długość ścieżek rowerowych ogółem i w przeliczeniu na 10 tys. ludności w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	Długość ścieżek rowerowych (w km)					Długość ścieżek rowerowych na 10 tys. ludności				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	9347,5	10797,2	11258,4	12138,2	13904,7	2,43	2,81	2,93	3,16	3,62
Woj. mazowieckie	1108,3	1279,1	1408,4	1561,1	1995,6	2,08	2,39	2,62	2,9	3,69
Powiat miński	12,8	14	14	16,1	19,7	0,85	0,92	0,92	1,05	1,28

³ Impreza masowa w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1160).

	Długość ścieżek rowerowych (w km)					Długość ścieżek rowerowych na 10 tys. ludności				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Mińsk Mazowiecki - miasto	2,6	3,8	3,8	4,7	4,7	0,65	0,94	0,94	1,16	1,15
Mińsk Mazowiecki - gmina	2,2	2,2	2,2	2,7	2,7	1,49	1,48	1,46	1,77	1,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.5. EDUKACJA

Sieć publicznych szkół podstawowych w mieście tworzy sześć placówek:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Dąbrówki,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II ,
- Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Powstańców Styczniowych,
- Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Józefa Wybickiego,
- Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Henryka Sienkiewicza.

W Mińsku Mazowieckim liczba uczniów przypadających na jeden oddział, która wynosiła 23 osoby, pozostaje na stałym poziomie. Jednocześnie należy podkreślić, że wartość wskaźnika pozostawała na poziomie wyższym niż ten odnotowany w Polsce, województwie i powiecie.

Tabela 17. Liczba uczniów przypadających na jeden oddział w szkołach podstawowych w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	18	18	18	17	17
Woj. mazowieckie	18	19	18	18	18
Powiat miński	18	19	19	19	19
Mińsk Mazowiecki - miasto	23	23	23	22	23
Mińsk Mazowiecki - gmina	16	17	16	16	16

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Sytuacja w mińskich przedszkolach jest dynamiczna. W 2014 roku na placówkę wychowania przedszkolnego przypadało 75 osób, cztery lata później, w 2018 roku, liczba dzieci przypadająca na jedno przedszkole zmniejszyła się do 71. Mimo to, podobnie jak w przypadku szkół podstawowych, wartość wskaźnika pozostawała na poziomie wyższym niż ten odnotowany w Polsce, województwie i powiecie.

Tabela 18. Liczba dzieci przypadających na przedszkole w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	57	54	60	62	63
Woj. mazowieckie	56	54	59	60	62
Powiat miński	50	48	52	57	59
Mińsk Mazowiecki – miasto	75	70	70	68	71
Mińsk Mazowiecki – gmina	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Kolejnym elementem obrazującym dostępność usług społecznych dla mieszkańców jest liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3. W 2018 roku wartość analizowanego wskaźnika dla Mińska Mazowieckiego wynosiła 188 i była ona znacznie wyższa niż analogiczne wartości w jednostkach referencyjnych (Tabela 19).

Tabela 19. Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 w 2018 roku

Liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych przypadających na 1 000 dzieci w wieku do lat 3	
Polska	118
Woj. mazowieckie	127
Powiat miński	97
Mińsk Mazowiecki – miasto	188

**Liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych
przypadających na 1 000 dzieci w wieku do lat 3**

Mińsk Mazowiecki – gmina

bd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Obecnie ani w Mińsku Mazowieckim, ani w powiecie mińskim nie funkcjonują żadne szkoły wyższe. Ostatnia z nich zakończyła działalność w 2015 roku (Tabela 20). Jednak problem niedoboru instytucji realizujących zadania szkolnictwa wyższego w mieście nie wydaje się istotny ze względu na sąsiedztwo jednego z największych rynków uczelni szkół wyższych, którym jest Warszawa. Liczba uczelni i kierunków studiów w stolicy jest bardzo duża. Na korzystną sytuację studentów wpływa także dobra dostępność komunikacyjna Warszawy.

Tabela 20. Liczba szkół wyższych w Polsce, województwie mazowieckim i powiecie mińskim w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	434	415	390	397	392
Woj. mazowieckie	105	102	94	96	97
Powiat miński	1	1	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.6. OCHRONA ZDROWIA

Na jakość życia mieszkańców wpływa także dostęp do opieki zdrowotnej. W 2014 roku w Mińsku Mazowieckim były dwie przychodnie podległe samorządowi terytorialnemu, w 2018 roku – jedna. W 2014 roku na jedną przychodnię przypadało 19 834 mieszkańców, w 2018 – już 40 799.

Tabela 21. Liczba przychodni ogółem i liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014 i 2018

	Liczba przychodni		Liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię	
	2014	2018	2014	2018

Polska	2 419	2 504	15906	15339
Woj. mazowieckie	345	380	15462	14219
Powiat miński	7	7	21555	21974
Mińsk Mazowiecki – miasto	2	1	20105	40799
Mińsk Mazowiecki – gmina	0	0	bd.	bd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Kolejnym elementem usług związanych ze zdrowiem jest dostęp do aptek i punktów aptecznych, a tych w 2014 roku w Mieście było 23, na jedną aptekę przypadało 1 675 osób. W 2018 roku liczba aptek zmniejszyła się – było ich 16, na jedną aptekę przypadało 2 550 osób (Tabela 22).

Tabela 22. Liczba aptek ogółem i liczba mieszkańców przypadających na 1 aptekę w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014 i 2018

	Liczba aptek		Liczba mieszkańców przypadających na 1 aptekę	
	2014	2018	2014	2018
Polska	12 438	12 899	3 094	2 978
Woj. mazowieckie	1 699	1 738	3 140	3 109
Powiat miński	49	43	3 079	3 577
Mińsk Mazowiecki – miasto	24	16	1 675	2 550
Mińsk Mazowiecki – gmina	1	1	14 722	15 25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.7. BEZPIECZEŃSTWO

Jedną z najważniejszych kwestii decydujących o wyborze miejsca zamieszkania jest bezpieczeństwo. W niniejszym raporcie do opisu poziomu bezpieczeństwa wykorzystano dwa wskaźniki:

- liczbę przestępstw stwierdzonych przez policję w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców,
- wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez policję.

Ponownie dane te dostępne są tylko na poziomie powiatów, zatem stanowią one pewną tendencję obrazującą sytuację na terenie bardziej rozległym niż Mińsk Mazowiecki. W latach 2014–2018 w powiecie mińskim liczba przestępstw stwierdzonych przez policję w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców uległa zmniejszeniu. Należy także odnotować, że wartość tego wskaźnika pozostawała poniżej poziomu obserwowanego w kraju i w województwie mazowieckim (Tabela 23).

Tabela 23. Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców

	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	2,26	2,08	1,95	1,96	2,00
Woj. mazowieckie	2,23	2,11	2,02	1,94	2,09
Powiat miński	1,57	1,46	1,49	1,38	1,52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Drugi wskaźnik – wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez policję – również w analizowanym okresie pozostawał w powiecie mińskim poniżej wartości obserwowanej w jednostkach referencyjnych. Wskaźnik uległ także zmniejszeniu w okresie badanych czterech lat (Tabela 24).

Analiza poziomu bezpieczeństwa w powiecie mińskim zwraca uwagę na to, że – po pierwsze – na tle kraju i województwa pozostaje na relatywnie dobrym poziomie, a po drugie – ulega sukcesywnej poprawie. Pozwala to przypuszczać, że podobne tendencje mają miejsce w samym Mińsku Mazowieckim – stolicy powiatu.

Tabela 24. Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w latach 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Polska	22,55	20,8	19,48	19,62	19,99
Woj. mazowieckie	22,26	21,06	20,2	19,35	20,92
Powiat miński	15,66	14,55	14,88	13,83	15,16

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.8. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW

Jednym z elementów obrazujących poziom tożsamości z miejscem zamieszkania jest poziom aktywności społecznej mieszkańców. Może on zostać scharakteryzowany za pomocą wskaźnika liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 10 000 mieszkańców.

W mieście według statystyki prowadzonej przez Urząd Miasta funkcjonuje obecnie:

- 40 stowarzyszeń,
- 11 towarzystw,
- 23 kluby, przede wszystkim są to kluby sportowe,
- 11 związków, głównie lokalnych oddziałów związków ogólnopolskich np. Związku Emerytów i Rencistów, Związku Inwalidów, Związku Strzelckiego, Związku Wędkarskiego,
- 8 innych organizacji pozarządowych, m.in.. fundacji i zrzeszeń⁴.

Statystyka istniejących organizacji pozarządowych w mieście pokazuje, że na 10 000 ludności przypadają średnio nieco ponad 22 (dokładnie 22,79) fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne.

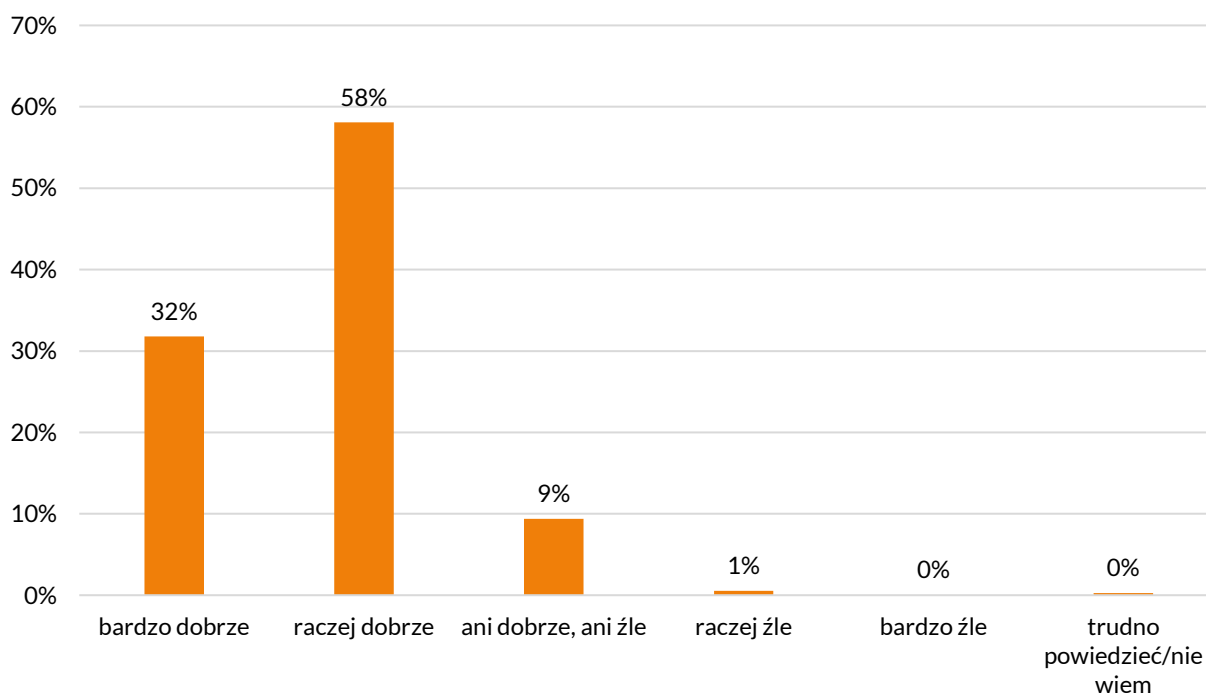
⁴ <https://www.minsk-maz.pl/>, dostęp z 21.12.2019 r.

4. WYNIKI BADAŃ CATI

4.1. OCENA AKTUALNEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Po pierwsze, zapytano badanych o zadowolenia z miejsca zamieszkania. Gros ankietowanych ocenia swoje aktualne zamieszkania pozytywnie – dobrze 32% i bardzo dobrze 58% (Wykres 2). Jedyne niewielka część badanej populacji wyraża niezadowolenia ze swojego aktualnego miejsca zamieszkania. Najlepiej oceniają swoje miejsce zamieszkania osoby z powiatów innych niż powiat miński znajdujących się na terenie województwa mazowieckiego. Są to najczęściej mieszkańcy miast powyżej 500 tys. ludności.

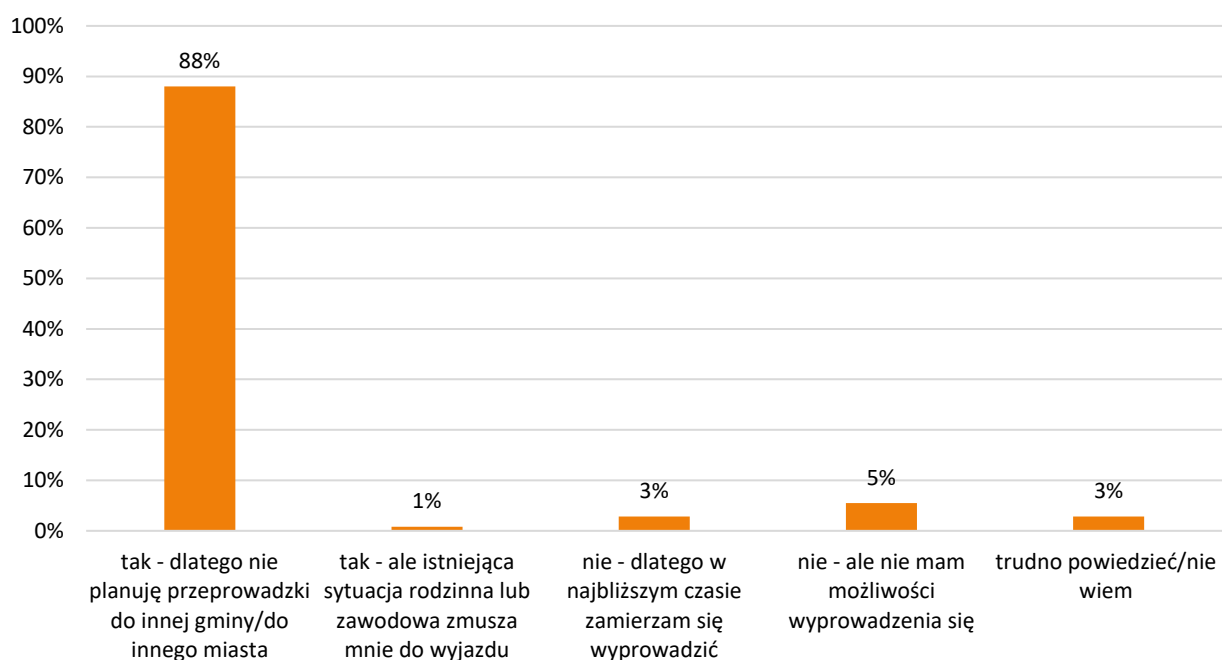

Wykres 2. Ocena aktualnego miejsca zamieszkania respondentów

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

Drugim badanym elementem, wynikającym z zadowolenia z miejsca zamieszkania, jest deklarowana chęć zmiany i rozpatrywanie nowego miejsca zamieszkania. Dominującą grupą są mieszkańcy zadowoleni ze swojego codziennego funkcjonowania i nieplanujący przeprowadzki. Stanowią aż 88% badanych. Sporadycznie (1%) mimo zadowolenia z miejsca zamieszkania

następują przeprowadzki – wynikają one z wymagającej tego sytuacji rodzinnej lub zawodowej. Natomiast w większości badani, którzy wyrażają swoje niezadowolenie z obecnej sytuacji mieszkaniowej, również sygnalizują brak możliwości zmiany miejsca zamieszkania. Należy podkreślić, że zarówno osoby wyrażające chęć zmiany, jak i deklarujące możliwość przeprowadzki to stosunkowo niewielka grupa respondentów (3%) (Wykres 3).

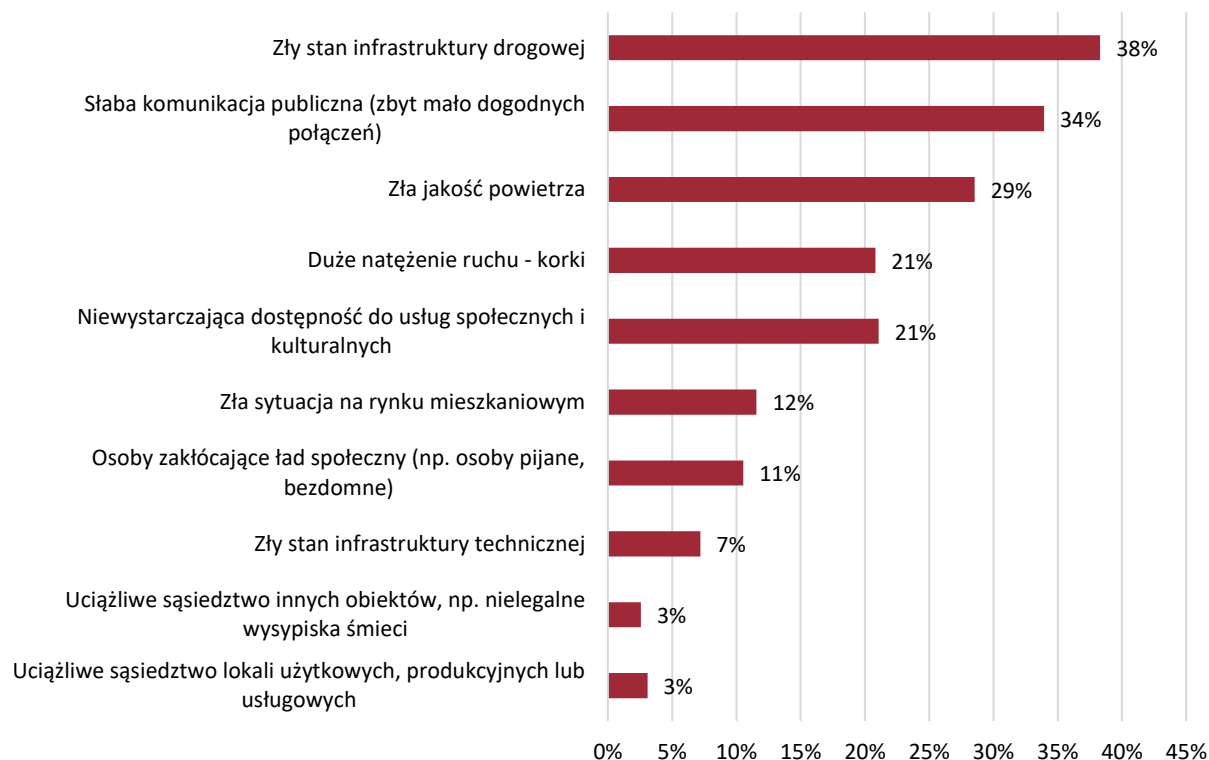

Wykres 3. Zadowolenie respondentów z warunków codziennego funkcjonowania w swoim aktualnym miejscu zamieszkania
Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

4.2. KLUCZOWE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA JAKOŚĆ ŻYCIA POTENCJALNYCH MIESZKAŃCÓW

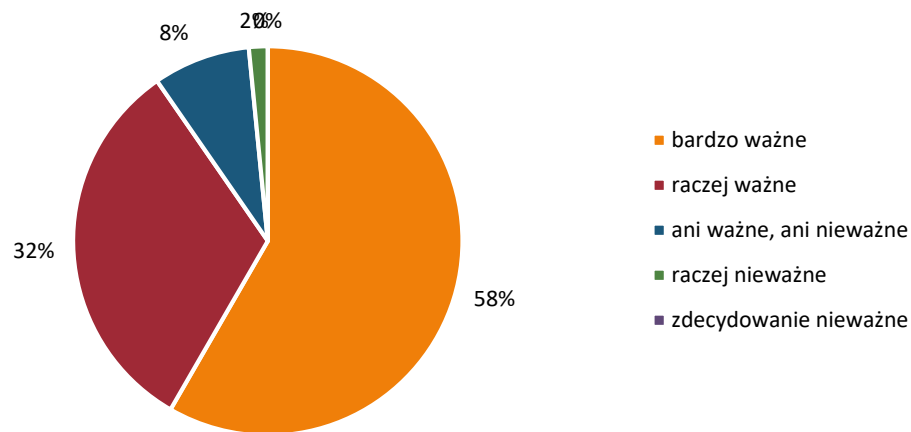
Wśród respondentów zbadano także czynniki wpływające na jakość życia. Ich identyfikacja była istotna, ponieważ po pierwsze, pozwoliła wskazać kluczowe aspekty, jakie należy rozwijać lub minimalizować, aby zapewnić obecnym i potencjalnym mieszkańcom zadowalające warunki, a po drugie – wskazuje, jakie elementy mogą powodować niezadowolenie z miejsca zamieszkania. Rozkład odpowiedzi badanych pokazuje, że kluczowe znaczenie dla komfortu życia ma dobre

funkcjonowanie transportu, zarówno osobowego, jak i publicznego. Istotna jest również dobra jakość powietrza. Marginalne znaczenie dla badanych ma uciążliwość sąsiedztwa (Wykres 4).

Wykres 4. Czynniki mające negatywny wpływ na jakość życia respondentów w ich aktualnym miejscu zamieszkania
 Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

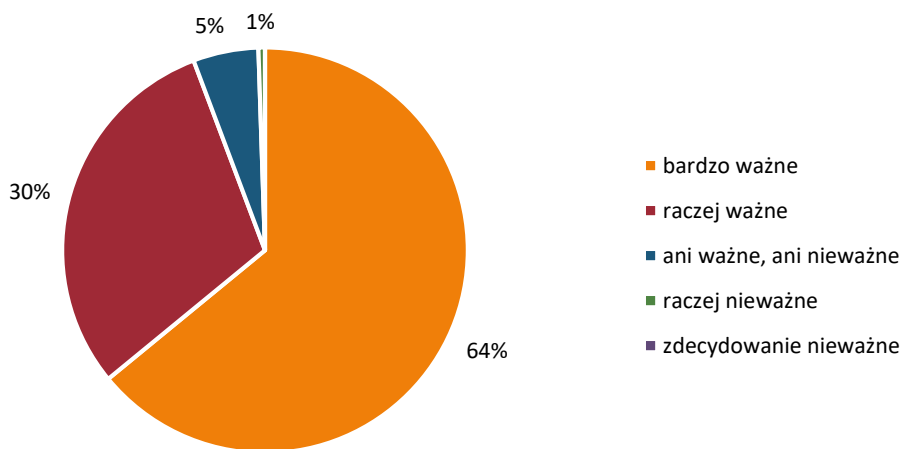
Druga część telefonicznego badania potencjalnych mieszkańców miasta obejmowała zdefiniowanie niezbędnych atrybutów otoczenia miejsca zamieszkania. Okazuje się, że jednym z najważniejszych czynników jest lokalizacja miejsca zamieszkania w ramach danej gminy – wskazywana przez 58% jako cecha bardzo ważna i przez 32% jako raczej ważna (Wykres 5).

Wykres 5. Znaczenie lokalizacji miejsca zamieszkania dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

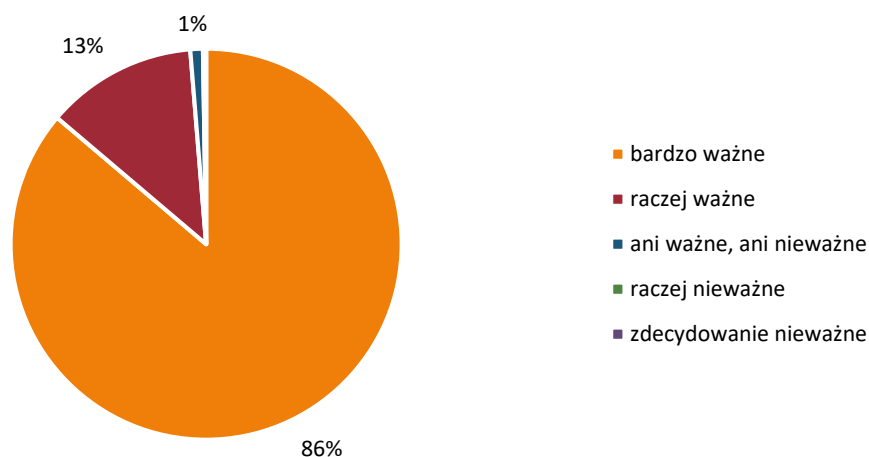
Istotne znaczenie ma dla ankietowanych także dostępność zieleni i terenów rekreacyjnych – wskazało tak w sumie 94% osób (Wykres 6).

Wykres 6. Znaczenie dostępności zieleni i terenów rekreacyjnych dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

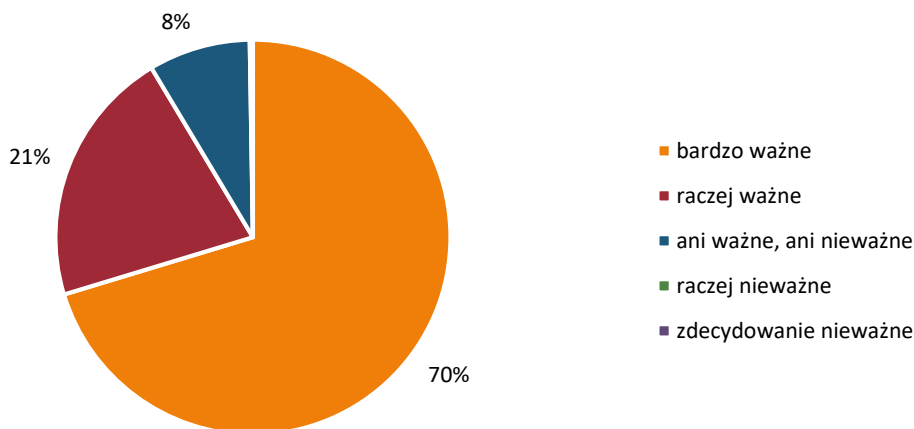
Spośród wszystkich wymienionych czynników to przyjazne sąsiedztwo jest jednym z najliczniej wskazywanym – aż dla 99% respondentów (suma odpowiedzi bardzo ważne i raczej ważne) (Wykres 7).

Wykres 7. Znaczenie przyjaznego sąsiedztwa dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

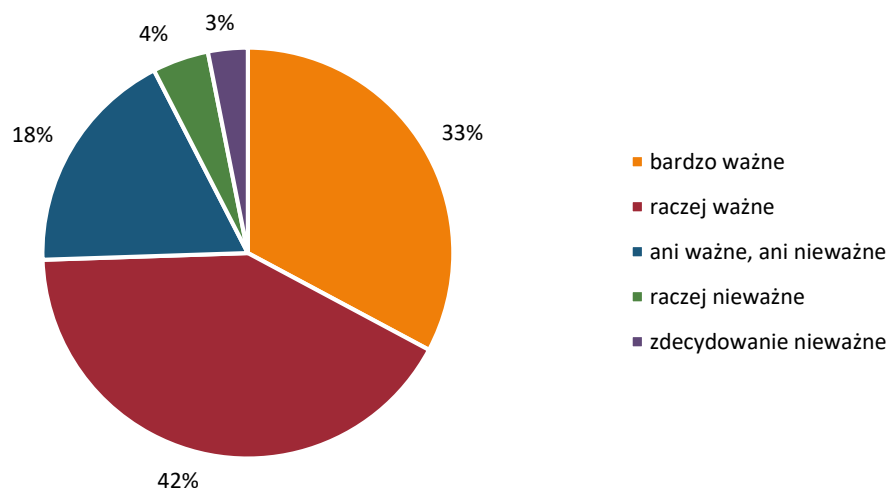
Wyraźnie istotnym atrybutem otoczenia miejsca zamieszkania jest także dostępność do usług i obiektów handlowych. Pokazuje to rozkład odpowiedzi badanych: 70% badanych wybrało odpowiedź bardzo ważne, 21% – raczej ważne (Wykres 8).

Wykres 8. Znaczenie dostępności do usług i obiektów handlowych dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

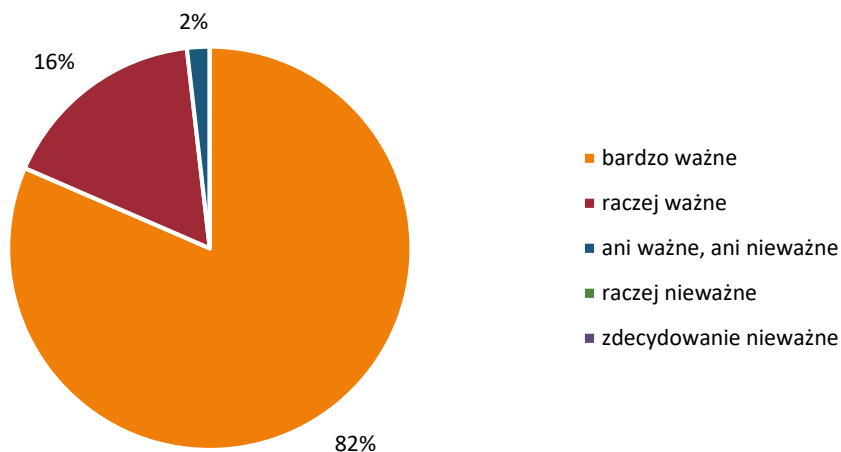
Kolejny badany aspekt to dostępność do instytucji kultury. W tym zakresie uzyskano najbardziej zróżnicowane odpowiedzi. Jest to bardzo ważne dla 33% respondentów i raczej ważne dla 42% badanych. Blisko jedna piąta badanych (18%) nie zajęła jednoznacznego stanowiska, wybierając odpowiedź „ani ważne, ani nieważne”. Dla odpowiednio 4% i 3% ankietowanych dostęp do instytucji kultury jest raczej nieważny i zdecydowanie nieważny (Wykres 9).

Wykres 9. Znaczenie dostępności do instytucji kultury dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

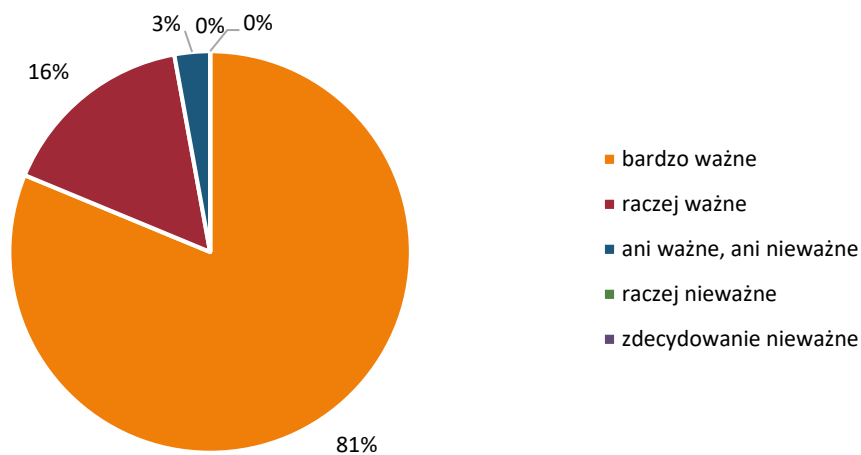
Ważnym dla badanych jest także dostęp do infrastruktury socjalnej dla respondentów – wskazało tak 98% ankietowanych (suma odpowiedzi bardzo ważne i raczej ważne) (Wykres 10).

Wykres 10. Znaczenie dostępności do infrastruktury socjalnej dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

Podobnie wysokie znaczenie wśród badanych uzyskała infrastruktura techniczna – jako bardzo ważną postrzega ją 81% ankietowanych, 16% jako raczej ważną (Wykres 11).

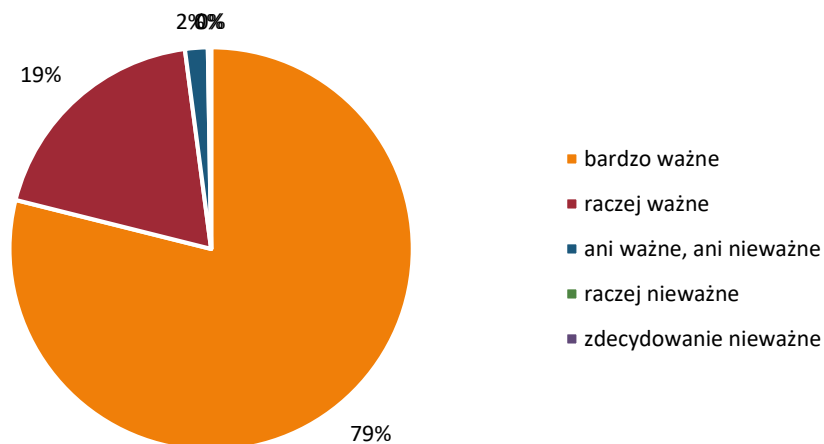

Wykres 11. Znaczenie infrastruktury technicznej dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

W sumie 98% badanych jako kluczowy aspekt wpływający na jakość miejsca zamieszkania wskazało dostępność komunikacyjną danej lokalizacji (Wykres 12).

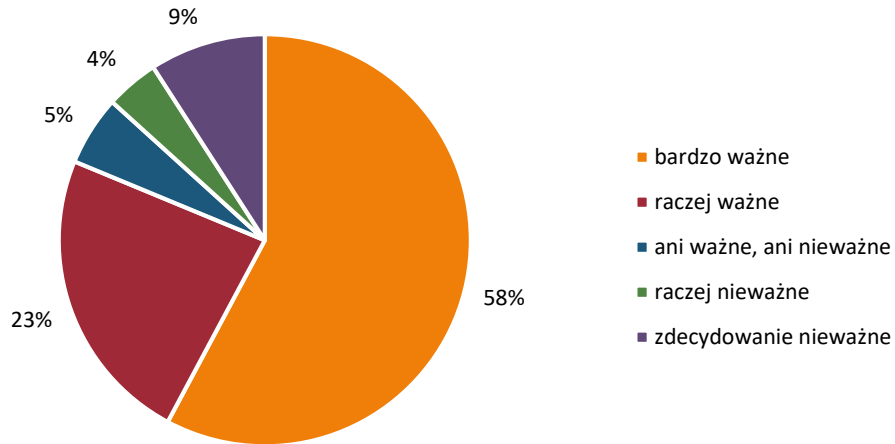

Wykres 12. Znaczenie dostępności komunikacyjnej dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

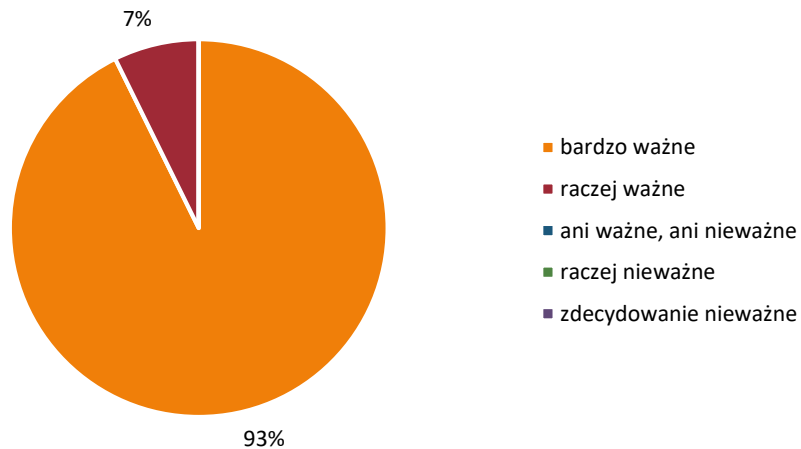
Wyniki badań pokazują, że istnieje grupa osób, dla której dostęp do miejsca pracy nie ma kluczowego znaczenia – w sumie blisko jedna piąta badanych (18% – suma odpowiedzi zdecydowanie nieważne, raczej nieważne i ani ważne, ani nieważne). Zapewne wynika to z braku zamiaru podejmowania pracy – to znaczy, że ci badani nie planują już aktywności zawodowej lub nie przewidują już konieczności zmiany pracy. Gros tych osób stanowiły osoby wychodzące z rynku pracy, czyli osoby starsze (Wykres 13).

Wykres 13. Znaczenie dostępności do miejsc pracy dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

Najliczniej wskazywanym czynnikiem mającym wpływ na jakość otoczenia, a także samo miejsce zamieszkania jest bezpieczeństwo. Wskazali tak wszyscy badani bez względu na charakterystykę demograficzną i społeczno-zawodową. Dla 93% badanych bezpieczeństwo jest bardzo ważne, dla 7% – raczej ważne (Wykres 14).

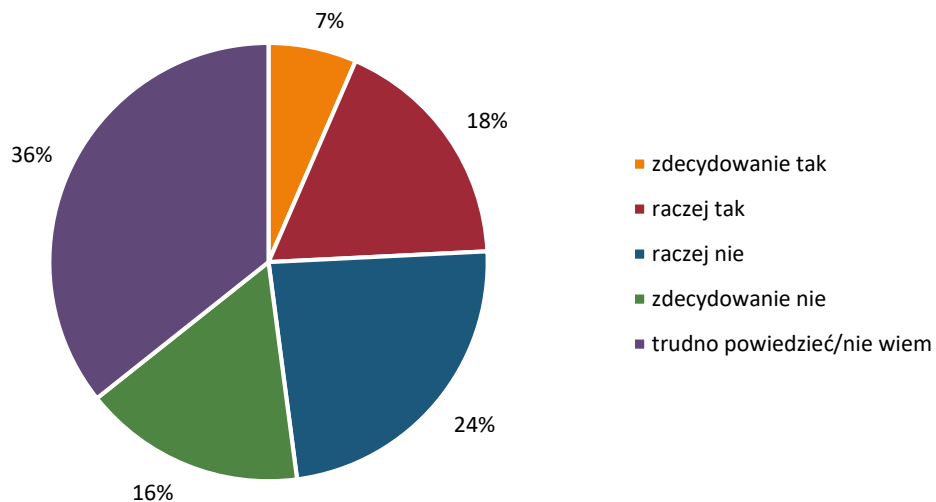

Wykres 14. Znaczenie bezpieczeństwa dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

4.3. MIŃSK MAZOWIECKI JAKO POTENCJALNE MIEJSCE ZAMIESZKANIA

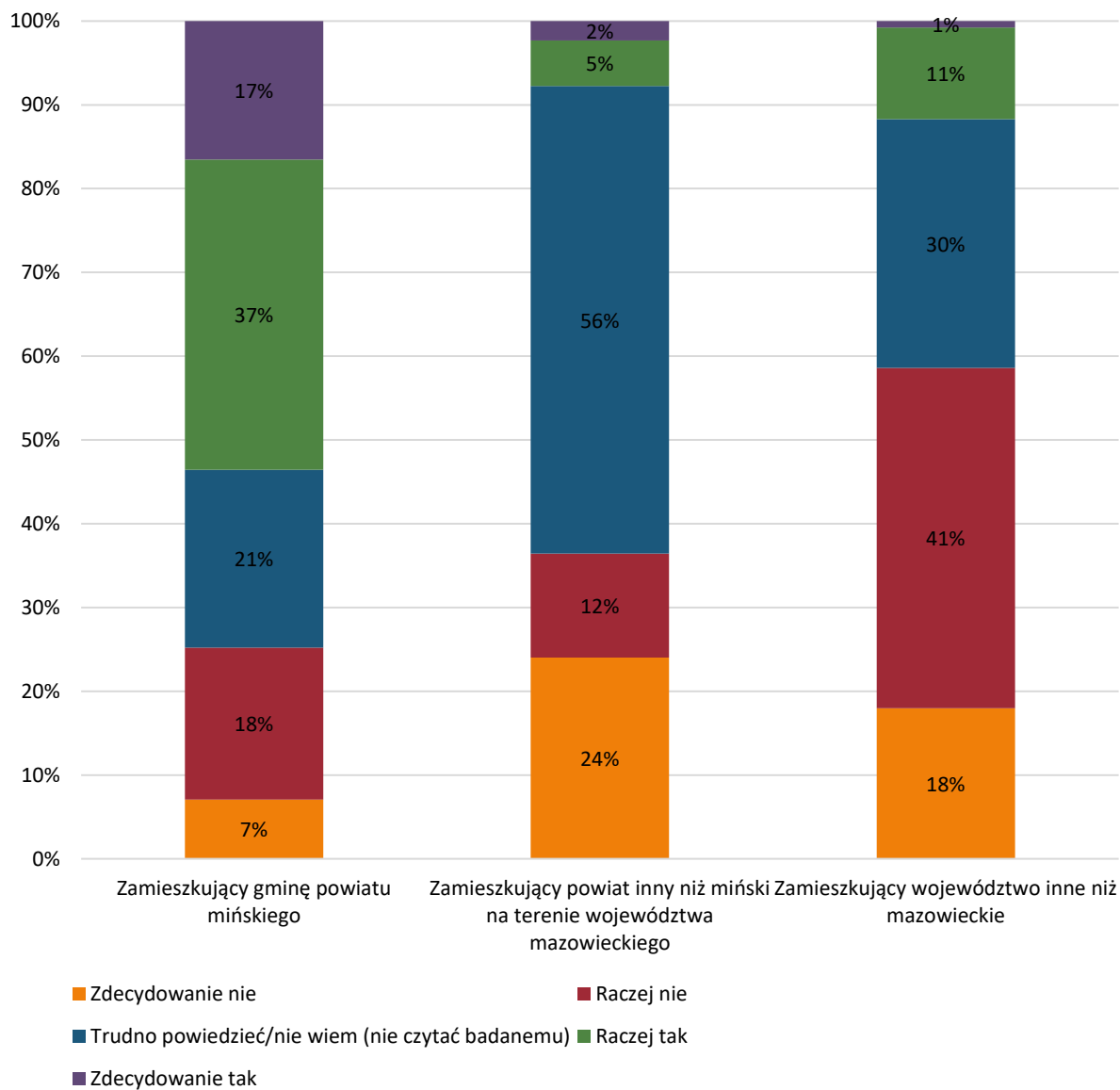
Kolejny etap badania stanowiła ocena atrakcyjności Mińska Mazowieckiego jako potencjalnego miejsca zamieszkania. Po pierwsze, rozkład odpowiedzi badanych wskazuje na brak ugruntowanej opinii o mieście – odpowiedź „trudno powiedzieć/nie wiem” wybrało prawie dwie piąte badanych. Powstrzymywanie się od wyrażenia opinii oraz brak stanowczości w ocenie sugeruje, że być może wskazane są bardziej aktywne działania w zakresie kształtowania wizerunku miasta. Pozytywnie Mińsk Mazowiecki jako potencjalne miejsce zamieszkania postrzega jedna czwarta badanych (suma odpowiedzi zdecydowanie tak i raczej tak). Liczne były także odpowiedzi negatywne tj. 24% respondentów uważa, że Mińsk Mazowiecki raczej nie jest potencjalnym miejscem zamieszkania, odpowiedź zdecydowanie nie wybrało 24% ankietowanych osób (Wykres 15).

Wykres 15. Ocena potencjalnej atrakcyjności Mińska mazowieckiego jako miejsca do zamieszkania

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

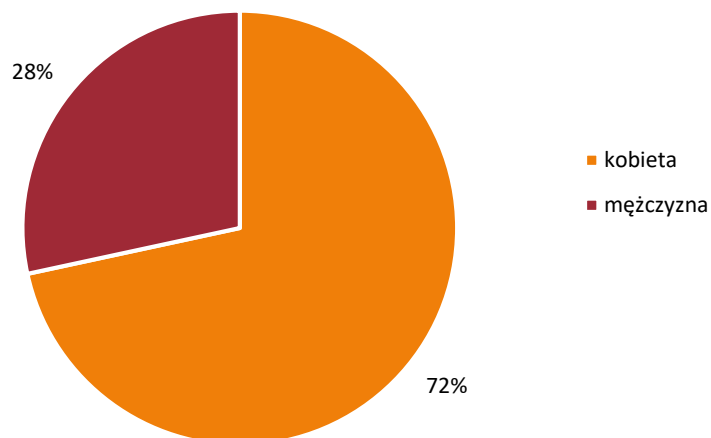
Okazuje, że niebagatelne znaczenie dla postrzegania Mińska Mazowieckiego jest aktualne miejsce zamieszkania. Największy odsetek osób, które określiły, że Mińsk Mazowiecki może być atrakcyjny jako potencjalne miejsce zamieszkania, obecnie mieszka na terenie gminy powiatu mińskiego (Wykres 16).

Wykres 16. Ocena atrakcyjności Mińska Mazowieckiego jako miejsca zamieszkania w podziale na mieszkańców powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i respondentów z innych województw

Źródło: badanie CATI potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

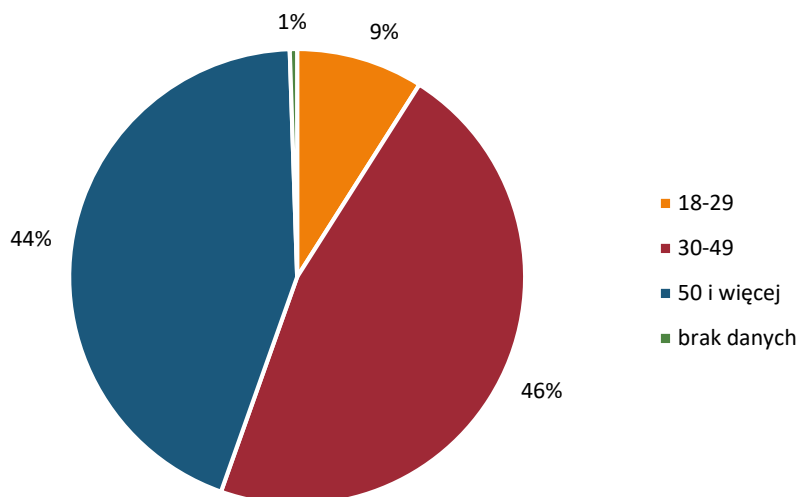
Jak już wspomiano w badaniu telefonicznym wzięły udział 384 osoby. 72% z nich to kobiety, 28% – mężczyźni (Wykres 17).

Wykres 17. Płeć respondentów [%]

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

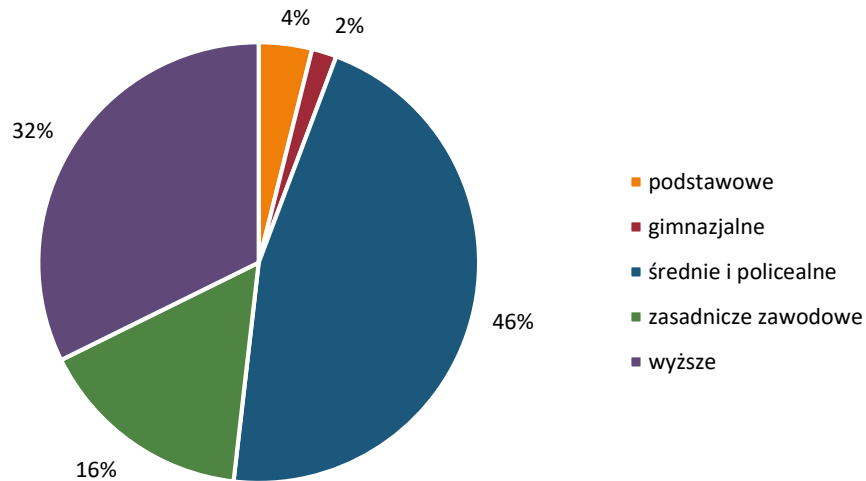
Badani to głównie osoby młode – prawie jedną dziesiątą stanowiły osoby w wieku 18–29 lat, 46% ci między 30 a 49 rokiem życia. Dwie piąte (44%) to badani powyżej 50 roku życia (Wykres 18).

Wykres 18. Wiek respondentów [%]

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

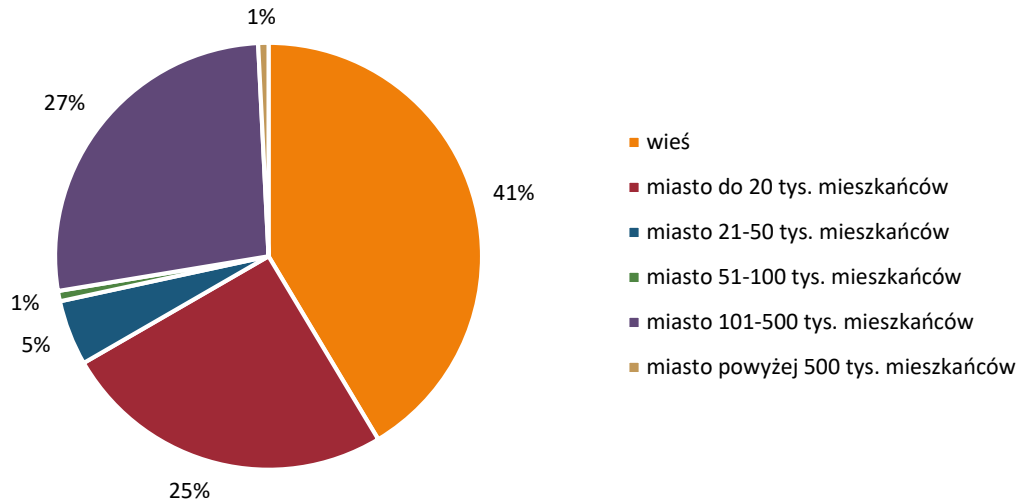
Badanych różnicuje także poziom wykształcenia – prawie połowę (46%) stanowiły osoby z wykształceniem średnim i policealnym. Nieco mniej licznie są w próbie reprezentowane osoby z wykształceniem wyższym – było ich 32%. 16% ankietowanych to osoby z wykształceniem zawodowym. Najmniej liczni byli badani z niskim poziomem wykształcenia – 4% osób z wykształceniem podstawowym, 2% z gimnazjalnym (Wykres 19).

Wykres 19. Wykształcenie respondentów [%]

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

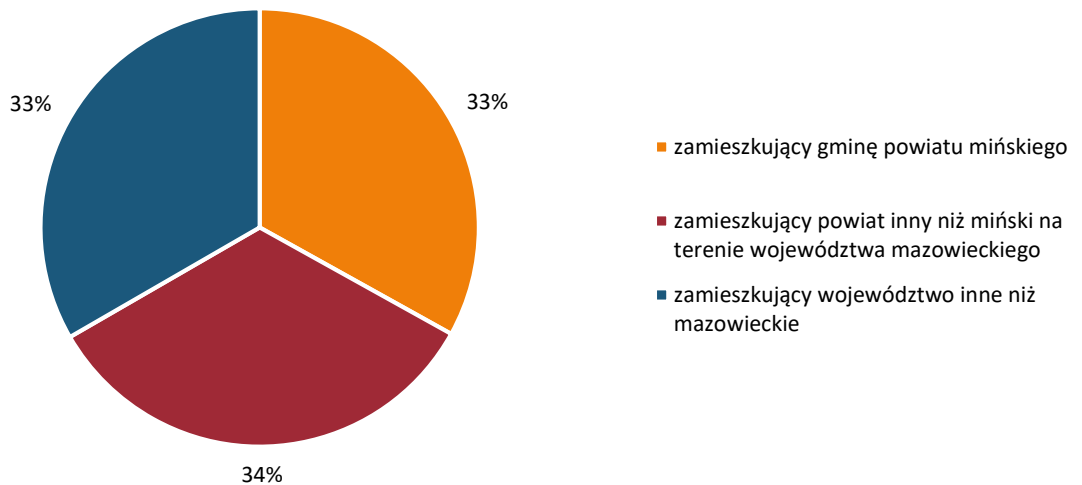
Aż dwie piąte (41%) badanych to osoby mieszkające na wsi. Pod względem liczebności drugą najliczniej reprezentowaną grupą są mieszkańcy miast liczących od 101 do 500 tysięcy mieszkańców. Jedną czwartą stanowiły osoby mieszkające w mieście liczącym mniej niż 20 000 mieszkańców. Najmniejszy odsetek stanowili badani z miast do 50 000 mieszkańców (5%), z miast liczących między 51 a 100 tysięcy osób (1%) i tych powyżej 500 tysięcy mieszkańców (1%) (Wykres 20).

Wykres 20. Miejsce zamieszkania [%]

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

Bardzo wyrównany był udział badanych zamieszkujących powiat miński, województwo mazowieckie (z wyłączeniem powiatu mińskiego) oraz pozostałą część kraju. Na każdą ze wskazanych lokalizacji przypadła po jedna trzecia całkowitej liczby badanych (Wykres 21).

Wykres 21. Miejsce zamieszkania [%]

Źródło: badanie CATI z potencjalnymi mieszkańcami Mińska Mazowieckiego (N=384)

5. NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI WYWIADÓW INDYWIDUALNYCH Z POTENCJALNYMI MIESZKAŃCAMI MIASTA MIŃSK MAZOWIECKI

Uzupełnieniem telefonicznych badań ilościowych są badania jakościowe, które skoncentrowane były wokół kilku kwestii:

- a) oceny aktualnego miejsca zamieszkania ze wskazaniem potencjalnych czynników, które mogą skłonić do zmiany miejsca zamieszkania,
- b) postrzegania Mińska Mazowieckiego jako potencjalnego miejsca zamieszkania,
- c) omówienia warunków i cech potencjalnego miejsca zamieszkania (budynku, mieszkania),
- d) wskazania istotności uwarunkowań społecznych, aktywizacyjnych i integracji społecznej oraz ukazanie wpływu wskazanych czynników na jakość życia.

5.1. OCENA AKTUALNEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA ZE WSKAZANIEM POTENCJALNYCH CZYNNIKÓW, KTÓRE MOGĄ SKŁONIĆ DO ZMIANY MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Znaczna część badanych mieszkańców powiatu mińskiego jest zadowolona z jakości życia i wysoko ocenia swoje aktualne miejsce zamieszkania. Ci badani mniej licznie wskazywali, że chcą się przeprowadzić i zmienić miejsce zamieszkania. Inaczej było wśród badanych z województwa mazowieckiego i innych województw – tutaj rozważania o zmianie miejsca zamieszkania były częstsze.

Wśród najważniejszych, potencjalnych czynników, które mogą skłonić do przeprowadzki wymieniano:

- czynniki ekonomiczne, wśród których najczęściej wskazywana była zmiana miejsca zamieszkania ze względu na zmianę miejsca pracy na korzystniejsze i/lub bardziej atrakcyjne pod względem warunków pracy, lub warunków ekonomicznych (migracja zarobkowa):

„praca, lepsze warunki i lepsza płaca”

„niższe koszty życia, dostępność miejsc pracy, wysokie zarobki,
spokojna okolica”

„większe możliwości finansowe”

- czynniki rodzinne – badani deklarowali, że zmieniliby miejsce zamieszkania ze względu na zobowiązania rodzinne, takie jak:

„potrzeba opieki nad wnukami”

„miłość, z tego powodu mogłabym się przeprowadzić, zresztą już
kiedyś to zrobiłam”

- inne czynniki – w wywiadach pojawiły się także inne opinie, których nie można przyporządkować do dwóch wymienionych powyżej, obrazują je wybrane wypowiedzi badanych:

„we wrześniu się wyprowadzam ze względu na studia”

„przygoda np. podróż dookoła świata”

Należy zaznaczyć przy tym, że nie widać powiązania pomiędzy długością zamieszkiwania w danym miejscu a chęcią do zmian miejsca swojego pobytu na stałe.

Wskazanie potencjalnych czynników, które mogą skłonić do zmiany miejsca zamieszkania

- czynniki ekonomiczne związane z rozwojem zawodowym i osobistym,
- czynniki rodzinne związane z sytuacją rodzinną.

5.2. POSTRZEGANIE MIŃSKA MAZOWIECKIEGO JAKO POTENCJALNEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Opinie o Mińsku Mazowieckim były korzystne, co obrazują przytoczone poniżej wypowiedzi:

„Mógłby być potencjalnym miejscem zamieszkania, chociaż potencjał Mińska nie jest wykorzystany. Tereny zielone można by przekształcić w piękne parki”

„mógłbym się przenieść, gdyby poprawiła się trochę czystość w ulic i Mińsk stałby się bardziej ekologicznym miastem”

Potencjalni mieszkańcy miasta najbardziej cenią jego korzystne położenie względem stolicy:

„Mińsk mógłby być miejscem zamieszkania ze względu na korzystne położenie względem stolicy”

Inne często wyrażone opinie, szczególnie przez młodych badanych, dotyczyły tego, że Mińsk Mazowiecki może być:

„przejściowym miejscem zamieszkania, żeby potem przeprowadzić się do Warszawy”

Jednak jak już wspomniano we wstępie przeniesienie się poza centralny ośrodek miejski często następuje w momencie założenia rodziny – być może więc deklaracje o wyborze Warszawy jako stałego miejsca zamieszkania mogą ewoluować wraz ze zmieniającą się sytuacją rodzinną, zawodową i ekonomiczną.

Należy także nadmienić wypowiedzi badanych, którzy nie rozpatrują Mińska Mazowieckiego jako potencjalnego miejsca zamieszkania – głównie ze względu na to, że nie znają ani jego cech przestrzennych, ani walorów. Obrazuje to poniższa wypowiedź:

„Trudno powiedzieć, nie znam walorów Mińska Mazowieckiego. Nie potrafię też wskazać dokładnej lokalizacji potencjalnego miejsca zamieszkania w Mińsku”

Jest to skorelowane z jednym z kluczowych wniosków badania CATI – wizerunek miasta jako potencjalnego miejsca zamieszkania nie jest budowany w oparciu o długofalową, zaplanowaną i przemyślaną strategię.

Postrzeganie Mińska Mazowieckiego jako potencjalnego miejsca zamieszkania

- wynika z korzystnego położenia pod względem odległości od Warszawy (dużego atrakcyjnego rynku pracy),
- atrakcyjne miejsce zamieszkania pod względem warunków przyrodniczych i otoczenia,

5.3. OMÓWIENIE WARUNKÓW I CECH POTENCJALNEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA (BUDYNKU, MIESZKANIA)

Pod względem preferencji miejsca zamieszkania badane osoby można podzielić na dwie wyraźnie różniące się między sobą grupy:

- tych wybierający stosunkowo niewielkie metraże w postaci mieszkania (1-2 pokojowe, do maksymalnej powierzchni około 60-70 m²) lub w postaci niewielkiego, parterowego domu o maksymalnej powierzchni nieprzekraczającej 80 m² – były to opinie wyrażane przez osoby starsze, jednoosobowe gospodarstwa domowe lub przez osoby, których dzieci wyprowadziły się z rodzinnych domów, dla tych badanych niewielka gęstość zabudowy nie miała znaczenia, przeciwnie - niektórzy badani, w zaawansowanym wieku, wskazywali, że bliskie sąsiedztwo innych osób zapewnia poczucie bezpieczeństwa

- tych wybierających domy o powierzchni co najmniej 100m² (pożądana liczba izb od 5 do 8) – te wskazania były na ogół wybierane przez osoby młode i w średnim wieku, posiadające przynajmniej jedno dziecko lub planujące założyć rodzinę w krótkiej perspektywie czasu, ci badani cenią otaczającą ich przestrzeń, czego wyrazem było postrzeganie niskiej gęstości zabudowy jako atutu.

Jeśli chodzi o wyposażenie budynków wielorodzinnych to najczęściej wskazywanymi i pożądanymi elementami były winda, garaż oraz balkon. Dla rodzin z małymi dziećmi szczególnie istotne było wyposażenie w wózkownię lub pomieszczenie umożliwiającego przechowywanie dziecięcych wózków i rowerów. Z kolei dla osób, które chciałyby mieszkać w domu jednorodzinnym, najbardziej liczyło się wyposażenie w garaż, duży taras lub balkon, spiżarnię, strych lub piwnicę oraz duży ogród/dużą przestrzeń wokół domu umożliwiające swobodną zabawę dzieciom. Należy także podkreślić, że bez względu na preferencje mieszkaniowe dla badanych istotnym elementem był brak barier architektonicznych – dotyczyło to i młodych badanych, i seniorów.

Kwestią, która dla większości badanych nie ma znaczenia są aspekty socjalne np. to czy w budynku znajduje się lokal socjalny – nikt z badanych nie wskazał, że jest to katagoryczne wyposażenie budynku mieszkalnego. Kolejną kwestią, która dla badanych nie ma większego znaczenia jest także forma własności nieruchomości, ale jednak za najbardziej pożądane badani uważali nieruchomości zarządzane przez spółdzielnię mieszkaniową lub wspólnotę. Mieszkania zlokalizowane w budynkach komunalnych lub należące do towarzystwa budownictwa społecznego powszechnie przez badanych uważane były za lokale niskiej jakości.

Badanych proszono także o wskazanie preferowanej lokalizacji miejsca zamieszkania – gros osób wskazało, że wolałoby mieszkać w mieście lub miasteczku, co pokazuje, że Mińsk Mazowiecki mógłby być potencjalnie interesującym miejscem zamieszkania. W kontekście tworzenia przestrzeni wspólnych i zagospodarowania terenów zielonych i rekreacyjnych cenne mogą okazać się opinie badanych mówiące o tym, że dostępność takich terenów w pobliżu miejsca zamieszkania jest wysoko pożądana, a wręcz oczekiwana:

„Konieczne musi być to miasto z dużą ilością terenów zielonych”

„plac zabaw dla dzieci, dużo drzew dla lepszego powietrza”

W rozmowach z badanymi pojawiły się także inne czynniki wpływające na wybór miejsca zamieszkania. Wśród uwarunkowań ważnych dla badanych należy wymienić:

- przyjazne sąsiedztwo:

„Bardzo ważne – jeśli sąsiedztwo jest przyjazne, to każdy każdemu pomaga”

- bliski dostęp do obiektów handlowych:

„ważne, aby można było wszystko załatwić w najbliższej okolicy nie jeżdżąc do sąsiednich miast”,

„to bardzo ważne, szczególnie dostęp do sklepów spożywczych”

- dostęp do obiektów infrastruktury społecznej i socjalnej:

„przychodnia zdrowia to priorytet, tak samo instytucje edukacyjne”

„szpital i przychodnia zdrowia są to obowiązkowe punkty które muszą znajdować się w najbliższej okolicy”

- bezpieczeństwo:

„okolica musi być bezpieczna, a służby szybko zorganizowane”

„musi być bezpiecznie, okolica nie może być znana z kradzieży”

- dostęp do infrastruktury rekreacyjnej:

„to bardzo ważne, taka oferta jest szczególnie ważna dla młodzieży i dzieci”

„taka oferta powinna być w sąsiedztwie miejsca zamieszkania”

W wywiadach nieco mniej licznie pojawiły się także inne czynniki kluczowe do wyboru miejsca zamieszkania. Część badanych wskazywała na dostęp do instytucji kultury. Inni mówili o czynnikach środowiskowych: „świeże powietrze, dużo terenów zielonych”, „otwarte tereny zielone” - jakość przestrzeni była istotna, ale traktowano ją w rozmowach ogólnikowo, bez wskazywania konkretnych rozwiązań przestrzennych. Za pożądane uznawano usytuowanie domu pośrodku dużej, otwartej przestrzeni. Co oczywiste za niekorzystne czynniki lokalizacyjne uznawano bliskie sąsiedztwo ruchliwych dróg, zakładów przemysłowych i innych obiektów generujących hałas i zanieczyszczenia środowiska - wszyscy badani uważali te aspekty za niekorzystne.

Nieco więcej uwagi należy poświęcić pożądanej konieczności bliskiej lokalizacji obiektów infrastruktury społecznej. Młodzi badani posiadający dzieci szczególnie cenili sąsiedztwo szkół i ośrodków zdrowia, starsi – cenili bliskość przychodni, aptek i szpitali. Dla młodych rodziców z dziećmi ważna była bliskość szkół i przedszkoli oferujących dobrej jakości usługi edukacyjne, ale także bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych.

Kolejnym istotnym elementem jest także dostępność komunikacyjna związana z dogodną lokalizacją. W większości badani rozpatrywali ten aspekt przez pryzmat możliwości dostania się do miejsca pracy, szkoły lub sklepów prywatnym transportem samochodowym. Badani postrzegali ten temat wąsko i nie wyrażali potrzeby korzystania z transportu zbiorowego. Jednak trzech na dziesięciu wskazało, że bliskość przystanku autobusowego lub kolejowego byłaby dodatkowym atutem miejsca zamieszkania.

Za oczywiste badani uznawali możliwość korzystania z podstawowych – ich zdaniem - mediów. Tutaj najważniejszym aspektem był dostęp do wody bieżącej (cieplej i zimnej). Dla starszych rozmówców ważne były podłączenie mieszkania czy domu do sieci kanalizacyjnej i ciepłowniczej, co wynikało z ich obiektywnych możliwości zadbania o te aspekty. Młodzi mieszkańcy, szczególnie ci preferujący mieszkanie w domach, cenili uzbrojenie działki w sieć kanalizacyjną. Jednak częściej niż inni w kwestii ogrzewania – wybierali indywidualne formy ogrzewania domów.

5.4. WSKAZANIE ISTOTNOŚCI UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNYCH, AKTYWIZACYJNYCH I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ORAZ UKAZANIE WPŁYWU WSKAZANYCH CZYNNIKÓW NA JAKOŚĆ ŻYCIA

W wywiadach z potencjalnymi mieszkańcami miasta Mińsk Mazowiecki pojawiły się kwestie związane z integracją społeczną. Tutaj, podobnie jak w przypadku opinii mieszkańców sołectw gminy Mińsk Mazowiecki, kluczowe dla badanych były dobre relacje sąsiedzkie. Możliwość nawiązania bliższej więzi z sąsiadami była szczególnie ważna dla badanych przenoszących z miejscowości położonej stosunkowo daleko w granicach województwa mazowieckiego lub poza jego granicami. Dobre relacje sąsiedzkie występowały na ogół, w opiniach badanych, w parze z zadowoleniem w obecnym miejscu zamieszkania. Dobre relacje sąsiedzkie to kwestia dość ogólna i nie zależy od miejsca zamieszkania tj. Od tego czy badany mieszka na wsi czy w mieście. Kilkoro badanych mieszkających w budynkach wielorodzinnych uważa, że dobre relacje sąsiedzkie umożliwiają reagowanie na niedobory w otoczeniu miejsca zamieszkania. “Akcje sąsiedzkie” cenione były przez starszych badanych, młodzi nie dostrzegają w nich takiego potencjału. Ta preferencja wyrażana przez osoby starsze związana jest z możliwościami partycypacyjnego podejmowania decyzji i tworzenia planów w otoczeniu miejsca zamieszkania, co wiąże się z kolejnym istotnym elementem wpływającym na jakość życia i poczucie przynależności do miejsca zamieszkania jest, zdaniem badanych, możliwość włączenia się w sprawy lokalnej społeczności – najczęściej w formie uczestnictwa w zebraniach rad osiedli czy wspólnot mieszkaniowych. Należy przy tym podkreślić, że element ten zdaniem badanych nie decyduje o wyborze miejsca zamieszkania, ale może stanowić uwarunkowanie wpływające na codzienne funkcjonowanie w nowej społeczności.

Głównym problemem wpływającym na niskie zaangażowanie w kwestie lokalnej społeczności i niewielkie przywiązanie do miejsca zamieszkania są, zdaniem badanych, częste zmiany miejsca zamieszkania. Potencjalni mieszkańcy, podobnie jak mińscy seniorzy, uważają, że

przywiązanie do miasta zwiększa się proporcjonalnie do długości czasu życia w mieście, a temu nie sprzyjają częste zmiany miejsca zamieszkania, które uniemożliwiają budowanie relacji i więzi tak z miastem, jak i lokalną wspólnotą mieszkańców.

6. WNIOSKI Z BADAŃ Z POTENCJALNYMI MIESZKAŃCAMI MIASTA MIŃSK MAZOWIECKI

Kluczowe atrybuty otoczenia miejsca zamieszkania dla potencjalnych mieszkańców to bezpieczeństwo i przyjazne sąsiedztwo. Ich bardzo wysoka ocena przez badanych świadczy o ich potencjalnej istotności w procesie wyboru miejsca zamieszkania. Jak pokazują dane statystyki masowej poziom bezpieczeństwa odnotowywany w powiecie mińskim, a więc także w mieście, pozostaje na relatywnie wysokim poziomie oraz ulega on sukcesywnej poprawie, co każe przypuszczać, że jedna z kluczowych postulowanych wartości przez potencjalnych mieszkańców miasta jest tu spełniana. Inne analizowane elementy, takie jak dostępność komunikacyjna, poziom wyposażenia w infrastrukturę rekreacyjną i techniczną, także były stosunkowo wysoko oceniane – są ważne dla badanych, ponieważ mogą decydować o jakości życia w danym miejscu, jednak mają one mniejsze znaczenie w procesie decydowania o zmianie miejsca zamieszkania.

Z punktu widzenia rozwoju mieszkalnictwa w Mińsku Mazowieckim na uwagę zasługują wskazania badanych dotyczące pożądanego wyposażenia budynku mieszkalnego i jego otoczenia. Badanych można podzielić tu na dwie grupy. Pierwszą stanowią młodzi ludzie, z dziećmi, dla których ważna jest przestrzeń, dlatego ich oczekiwanym miejscem zamieszkania jest dom i działka. Dla tych osób bliskie sąsiedztwo nie było najważniejsze. Zwracano tu uwagę na możliwość samodzielnego kształtowania przestrzeni miejsca zamieszkania. Tutaj ważnym dla badanych był dostęp do mediów i podstawowej infrastruktury (wodociągów, kanalizacji). Drugą grupę stanowią osoby preferujące mieszkanie w budynkach wielorodzinnych. Tutaj wśród podstawowych atrybutów dla badanych wskazywano windę, garaż, balkon i wózkowania. Za oczywiste uznawano fakt dobrego standardu wykończenia budynku i brak barier architektonicznych – jak okazało się w przeprowadzonych wywiadach był to czynnik szczególnie istotny dla seniorów i rodziców z dziećmi. Jak już wspomniano dla badanych nie ma znaczenia to czy w budynku znajduje się lokal socjalny. Badani jako mieszkania niskiej jakości, a więc nie były to miejsca pierwszego wyboru w zakresie lokalizacji zamieszkania, wskazywano budynki komunalne i budynki towarzystw

budownictwa społecznego. W wywiadach wskazywano, że czynnikami stanowiącymi wady określonych lokalizacji byłoby bliskie sąsiedztwo ruchliwych dróg, zakładów przemysłowych i innych obiektów generujących hałas i zanieczyszczenia środowiska. Czynnikiem pożądanym w sąsiedztwie miejsca zamieszkania z punktu widzenia badanych są urządzenia infrastruktury społecznej - szczególnie dobry dostęp do placówek i usług edukacyjnych. W kontekście dostępności przestrzennej nadrzędnym aspektem była możliwość komfortowego poruszania się własnym samochodem. Korzystanie z transportu zbiorowego miało mniejsze znaczenie.

Jak pokazały rezultaty badania telefonicznego ze względu na to, że Mińsk Mazowiecki był stosunkowo mało rozpoznawany jako potencjalne miejsce zamieszkania, szczególnie przez badanych z województwa mazowieckiego i pozostałej części Polski, wskazane jest podjęcie bardziej aktywnych przedsięwzięć w zakresie kształtowania wizerunku miasta – jako miasta zielonego, przyjaznego mieszkańcom, a nie jedynie jako miasta-sypialni. Tym bardziej, że jako pozytywne cechy Mińska Mazowieckiego badani respondenci wskazywali, obok korzystnego położenia pod względem odległości od Warszawy (dużego atrakcyjnego rynku pracy), atrakcyjne otoczenie pod względem warunków przyrodniczych. Pokazują to także zastane obrazujące powierzchnię terenów zielonych w całkowitej powierzchni miasta – wartość tego wskaźnika pozostaje wysoka, wyższa niż analogiczne wartości odnotowywane w powiecie, województwie i kraju.

7. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura płci mieszkańców miasta Mińsk Mazowiecki w 2018 r.	7
Wykres 2. Ocena aktualnego miejsca zamieszkania respondentów	25
Wykres 3. Zadowolenie respondentów z warunków codziennego funkcjonowania w swoim aktualnym miejscu zamieszkania.....	26
Wykres 4. Czynniki mające negatywny wpływ na jakość życia respondentów w ich aktualnym miejscu zamieszkania.....	27
Wykres 5. Znaczenie lokalizacji miejsca zamieszkania dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	28
Wykres 6. Znaczenie dostępności zieleni i terenów rekreacyjnych dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	28
Wykres 7. Znaczenie przyjaznego sąsiedztwa dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	29
Wykres 8. Znaczenie dostępności do usług i obiektów handlowych dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?)	30
Wykres 9. Znaczenie dostępności do instytucji kultury dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	31
Wykres 10. Znaczenie dostępności do infrastruktury socjalnej dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	31
Wykres 11. Znaczenie infrastruktury technicznej dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	32
Wykres 12. Znaczenie dostępności komunikacyjnej dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	33
Wykres 13. Znaczenie dostępności do miejsc pracy dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	34
Wykres 14. Znaczenie bezpieczeństwa dla respondentów (Odpowiedź na pytanie: Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty?).....	34
Wykres 15. Ocena potencjalnej atrakcyjności Mińska mazowieckiego jako miejsca do zamieszkania	35
Wykres 16. Ocena atrakcyjności Mińska Mazowieckiego jako miejsca zamieszkania w podziale na mieszkańców powiatu mińskiego, województwa mazowieckiego i respondentów z innych województw	36
Wykres 17. Płeć respondentów [%]	37
Wykres 18. Wiek respondentów [%]	38
Wykres 19. Wykształcenie respondentów [%]	39
Wykres 20. Miejsce zamieszkania [%]	40
Wykres 21. Miejsce zamieszkania [%]	40

8. SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności w Mińsku Mazowieckim i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018	6
Tabela 2. Gęstość zaludnienia w Mińsku Mazowieckim w latach 2014-2019 (liczba mieszkańców przypadających na 1 km ²).....	7
Tabela 3. Liczba bezrobotnych w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018	8
Tabela 4. Stopa bezrobocia w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014- 20188	
Tabela 5. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w mieście Mińsk Mazowiecki i w jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018	9
Tabela 6. Średnie wynagrodzenie brutto w przedsiębiorstwach w latach 2014–2018 [zł]	9
Tabela 7. Liczba mieszkań oddanych do użytku w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018	10
Tabela 8. Liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 ludności w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018.....	10
Tabela 9. Mediana cen za 1 m ² lokali mieszkalnych sprzedanych w ramach transakcji rynkowych w latach 2015–2018.....	11
Tabela 10. Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018 [%].....	11
Tabela 11. Powierzchnia terenów zielonych w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014 i 2018 [ha]	13
Tabela 12. Emisja gazowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r] w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018.....	14
Tabela 13. Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych [t/r] w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018.....	14
Tabela 14. Liczba placówek kulturalnych ogółem i w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018.....	16
Tabela 15. Liczba masowych wydarzeń kulturalnych w mieście Mińsk Mazowiecki w latach 2014–2018	17
Tabela 16. Długość ścieżek rowerowych ogółem i w przeliczeniu na 10 tys. ludności w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018.....	17
Tabela 17. Liczba uczniów przypadających na jeden oddział w szkołach podstawowych w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018.....	18
Tabela 18. Liczba dzieci przypadających na przedszkole w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014–2018.....	19
Tabela 19. Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 w 2018 roku	19

Tabela 20. Liczba szkół wyższych w Polsce, województwie mazowieckim i powiecie mińskim w latach 2014–2018.....	20
Tabela 21. Liczba przychodni ogółem i liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014 i 2018	20
Tabela 22. Liczba aptek ogółem i liczba mieszkańców przypadających na 1 aptekę w mieście Mińsk Mazowiecki i jednostkach referencyjnych w latach 2014 i 2018.....	21
Tabela 23. Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców	22
Tabela 24. Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w latach 2014–2018.....	23

9. ZAŁĄCZNIK NR 1

BADANIE POTRZEB POTENCJALNYCH MIESZKAŃCÓW

Dzień dobry, nazywam się [...] i reprezentuję firmę Utila sp. z o.o., która na zlecenie Urzędu Miasta Mińsk Mazowiecki opracowuje diagnozę potrzeb potencjalnych mieszkańców Miasta.

Opracowane dokumenty pozwolą projektować przestrzeń publiczną w oparciu o potrzeby mieszkańców. Przestrzeń ta ma zawierać inteligentne rozwiązania służące osobom zamieszkującym Mińsk Mazowiecki.

Wszystkie odpowiedzi są dla nas bardzo cenne i posłużą lepszemu planowaniu działań.

Pragnę zapewnić, że Pana/i uczestnictwo w badaniu jest całkowicie dobrowolne, a Pana/i odpowiedzi będą traktowane jako poufne. Wyniki badania prezentowane będą jedynie w postaci zestawień statystycznych, tzn. w sposób zbiorczy.

Badanie potrwa ok. 20 minut. W każdej chwili może Pan(i) zasygnalizować, jeśli coś nie jest dla Pana/i jasne.

1. Jak Pan/Pani ocenia swoje aktualne miejsce zamieszkania?

- a) Bardzo dobrze
- b) Raczej dobrze
- c) Ani dobrze ani źle
- d) Raczej źle
- e) Bardzo źle
- f) Trudno powiedzieć/nie wiem - nie czytać badanemu

2. Czy jest Pan/Pani zadowolony z warunków codziennego funkcjonowania w swoim aktualnym miejscu zamieszkania?

- a) Tak - dlatego nie planuję przeprowadzki do innej gminy/innego miasta
- b) Tak - ale istniejąca sytuacja rodzinna lub zawodowa zmusza mnie do wyjazdu
- c) Nie - dlatego w najbliższym czasie zamierzam się wyprowadzić
- d) Nie - ale nie mam możliwości wyprowadzenia się
- e) Trudno powiedzieć/nie wiem - nie czytać badanemu

3. Proszę wskazać czy któryś z wymienionych czynników negatywnie wpływa na Pani/Pana jakość życia w aktualnym miejscu zamieszkania? (Proszę zaznaczyć odpowiedź w wybranej kratce)

	Tak	Nie
Osoby zakłócające ład społeczny (np. osoby pijane, bezdomne)		
Uciążliwe sąsiedztwo lokali użytkowych, produkcyjnych lub usługowych		
Uciążliwe sąsiedztwo innych obiektów, np. nielegalne wysypiska śmieci		
Zła jakość powietrza		
Słaba komunikacja publiczna (zbyt mało dogodnych połączeń)		
Duże natężenie ruchu - korki		
Zła sytuacja na rynku mieszkaniowym		
Zły stan infrastruktury technicznej		
Zły stan infrastruktury drogowej		
Niewystarczająca dostępność do usług społecznych i kulturalnych		

4. Czy i na ile ważne dla komfortu życia w mieście są dla Pani/Pana poniższe aspekty? Bardzo prosimy o ocenę na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą a 5 najwyższą. (Proszę zaznaczyć odpowiedź w wybranej kratce)

Czy ważna jest	1	2	3	4	5
a) lokalizacja miejsca zamieszkania w ramach miasta/gminy?					
b) dostępność zieleni i terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych?					
c) przyjazne sąsiedztwo?					
d) dostępność do usług i obiektów handlowych?					
e) dostępność do instytucji kultury?					
f) dostępność do infrastruktury socjalnej (do placówek edukacyjnych, przychodni zdrowia, świetlic)?					
g) wyposażenie w infrastrukturę techniczną (wodociągi, kanalizacja)?					
h) dostępność komunikacyjna?					
i) dostępność do miejsc pracy?					
i) bezpieczeństwo?					

5. Czy Miasto Mińsk Mazowiecki może być dla Pani/Pana atrakcyjnym miastem do zamieszkania?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć/nie wiem - nie czytać badanemu

Metryczka:

1. Płeć:

f) Kobieta

g) Mężczyzna

2. Rok urodzenia: .....

3. Wykształcenie:

h) podstawowe

i) gimnazjalne

j) zasadnicze zawodowe

k) średnie i policealne

l) wyższe

4. Aktualne miejsce zamieszkania:

m) wieś

n) miasto do 20 tys. mieszkańców

o) miasto 21-50 tys. mieszkańców

p) miasto 51-100 tys. mieszkańców

q) miasto 101-500 tys. mieszkańców

r) miasto powyżej 500 tys. mieszkańców

5. Aktualne miejsce zamieszkania:

a) zamieszkujący gminę powiatu mińskiego

b) zamieszkujący powiat inny niż miński na terenie województwa mazowieckiego

c) zamieszkujący województwo inne niż mazowieckie